

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Michala Jantoše a soudkyň Mgr. Barbory Berkové a JUDr. Markéty Fialové ve věci

žalobce: **P. N.**
t. č. ve výkonu trestu ve Věznici Bělušice, Bělušice 66, 434 01 Bělušice
zastoupený advokátem Mgr. Bohdanem Haltmarem, LL. M.
sídlem Masarykovo náměstí 19/18, 789 01 Zábřeh

proti
žalované: **Vězeňská služba České republiky, Věznice Mírov**
sídlem Mírov 27/10, 789 01 Mírov

o žalobě na ochranu před nezákonnými zásahy žalované,

takto:

I. Umístění žalobce k výkonu trestu odnětí svobody na cele č. 401 ve Věznici Mírov v období od 25. 4. 2022 do 14. 10. 2024 ve dnech, kdy byla tato cela obsazena celkem 24 odsouzenými, a tudíž na žalobce připadla ubytovací plocha menší než 3 m², **bylo nezákonným zásahem** žalované.

II. Ve zbylém rozsahu **se** žaloba týkající se plochy cely č. 401 **zamítá**.

III. Neumožnění žalobci uvařit si během výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Mírov v období od 15. 9. 2021 do 14. 10. 2024 vodu přímo na cele, **bylo nezákonným zásahem** žalované.

IV. Žaloba, aby soud určil, že bylo nezákonným zásahem žalované nezabezpečení žalobci během výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Mírov v období od 23. 1. 2020 do 14. 10.

2024 hygienických potřeb v podobě pravidelných dodávek mýdla na praní, toaletního mýdla, kartáčku, zubní pasty a toaletního papíru, všeho v potřebném množství, **se zamítá**.

V. Žaloba, aby soud určil, že bylo nezákonným zásahem žalované nezabezpečení žalobci během výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Mírov v období od 23. 1. 2020 do 14. 10. 2024 masti na promazávání obličeje dle vlastního výběru a od 30. 3. 2022 do 14. 10. 2024 masti Indulona 64 na ruce, **se zamítá**.

VI. Žaloba, aby soud určil, že bylo nezákonným zásahem žalované neumožnění žalobci během výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Mírov v období od 4. 4. 2022 do 14. 10. 2024 koupání dvakrát týdně o minimální délce jednoho koupání 10 minut, **se zamítá**.

VII. Žaloba, aby soud určil, že bylo nezákonným zásahem, že žalovaná žalobce během výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Mírov od 23. 1. 2020 do 14. 10. 2024 diskriminovala neumožněním přijímat hygienické balíčky od Rodiny obětí české justice – spolek, zatímco jiní odsouzení mohli přijímat hygienické balíčky od Armády spásy, **se zamítá**.

VIII. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

A) Vymezení věci

1. Žalobci byl uložen trest odnětí svobody na doživotí, k jehož výkonu byl zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou. Od 23. 1. 2020 byl umístěn ve Věznici Mírov (dále „věznice“).
2. Žalobou se žalobce domáhal ochrany před nezákonnými zásahy žalované ve smyslu § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), které souhrnně nazval „*věznění lidí v nelidských a ponižujících podmínkách, spolu s jejich úmyslným zhoršováním*“. Po částečném odmítnutí žaloby usnesením ze dne 5. 6. 2024, č. j. 65 A 59/2023-9, a částečném zastavení řízení usnesením ze dne 12. 7. 2024, č. j. 65 A 59/2023-21, zůstaly předmětem řízení nezákonné zásahy spočívající v umístění žalobce od 25. 4. 2022 v cele č. 401 oddílu č. 10 nedostatečných rozměrů, v neumožnění mu uvařit si vodu na cele, v nezajištění dostatečného množství hygienických pomůcek a mastí, neumožnění mu se dostatečně dlouho sprchovat a v jeho diskriminaci neumožněním přijímat balíčky od spolku Rodiny obětí české justice (dále „ROČJ“).
3. Žalobce podal žalobu dne 14. 8. 2023, přičemž všechny žalované zásahy označil za trvající, čemuž odpovídal i žalobní petit, tj. požadavek, aby soud zakázal pokračovat žalované v jednáních, v nichž žalobce nezákonné zásahy spatřoval. Dne 14. 10. 2024 byl ale žalobce přemístěn do Věznice Bělušice, čímž došlo k ukončení těchto zásahů. Podáním ze dne 30. 10. 2024 proto žalobce změnil žalobní petit na deklaratorní. Další úpravu petitu následně provedl žalobce se souhlasem soudu při jednáních dne 12. 2. 2025, a dále dne 19. 6. 2025.
4. Po těchto úpravách žalobce požadoval, aby soud určil, že se žalovaná vůči němu dopustila těchto nezákonných zásahů, jež byly ukončeny dne 14. 10. 2024:
 - (i) ubytování žalobce na cele č. 401 od 25. 4. 2022 s takovým počtem odsouzených, jímž došlo k překročení minimální ubytovací plochy 4 m² i 3 m² na jednoho odsouzeného;

- (ii) neumožnění žalobci uvařit si od 15. 9. 2021 vřelou vodu rychlovarnou konvicí, indukčním vařičem, popř. si vřelou vodu obstarat v pro něj potřebném množství a teplotě jiným způsobem;
- (iii) nezabezpečení žalobci od 23. 1. 2020 potřebné hygieny, která se skládá minimálně z pravidelných dodávek mýdla na praní, toaletního mýdla, kartáčku, zubní pasty a toaletní papíru;
- (iv) neumožnění zasílání žalobci masti na promazávání obličeje dle vlastního výběru od 23. 1. 2020 a masti Indulona 64 na ruce od 30. 3. 2022, to vše v potřebném množství;
- (v) neumožnění žalobci koupání 2x týdně o minimální délce jednoho koupání 10 minut od 4. 4. 2022;
- (vi) diskriminace žalobce od 23. 1. 2020 neumožněním přijímat hygienické balíčky od ROČJ, zatímco jiní odsouzení mohli přijímat hygienické balíčky od jiných spolků (Armády spásy).

B) Obsah podání účastníků

Výměra cely č. 401 a podmínky pobytu žalobce v ní

Žaloba a její doplnění

5. Podle žalobcova měření má cela č. 401 výměru 67,63 m² (bez WC, při započítání WC pak 70,53 m²), přičemž umyvadla snižují plochu cely o dalších 0,87 m² na 66,75 m². Jelikož se na této cele nacházelo 24 odsouzených, připadalo na každého z nich 2,81 m², resp. 2,78 m² (při zohlednění plochy zabrané umyvadly), přestože podle § 17 odst. 6 vyhlášky č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody (dále „ŘVTOS“), musí v ubytovací místnosti určené pro ubytování více odsouzených na jednoho odsouzeného připadat plocha nejméně 4 m².
6. I kdyby však byla podle žalobce skutečná výměra podlahové plochy cely č. 401 větší než 3 m² na jednoho odsouzeného, nebyly splněny podmínky § 17 odst. 7 ŘVTOS, neboť zde nebyl od 25. 4. 2022 do 14. 10. 2024 permanentní stav, který by ospravedlňoval její personální předimenzování. V rozhodné době nebyly přeplněny všechny věznice, kde byl vykonáván srovnatelný druh trestu, jaký vykonává žalobce, takže tvrzená přeplněnost byla způsobena špatnou logistikou žalované. Zdůraznil přitom, že z § 17 odst. 7 ŘVTOS je zřejmé, že není možné v konkrétní věznici snižovat plochu cely pro jednoho odsouzeného pod 4 m², aniž by došlo k posouzení obsazenosti jiných věznic.
7. Dále žalobce uvedl, že pohyb po cele č. 401 zhoršovala také její přeplněnost předměty, jelikož se v ní nachází 12 dvoupatrových postelí, 12 skříněk (vždy po dvou na sobě), 7 stolů a 24 židlí, což představuje dalších 30,99 m², které jsou blokováné nábytkem, takže na jednoho odsouzeného k pohybu reálně zbývalo pouhých volných 1,48 m² podlahy.
8. Žalobce tak byl nucen denně přebývat v nelidských podmínkách, které jsou nejen v rozporu § 17 ŘVTOS, ale i s jednou hlavních zásad výkonu trestu upravenou v § 2 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody (dále „ZVTOS“), v rozporu s čl. 7 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále „LZPS“) a v rozporu s čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále „EÚLP“). Skutečnost, že lze žalovanou způsobený nedostatek osobního prostoru žalobce považovat za nelidské a ponižující zacházení, pak podle něj dokládá mj. Rozsudek ESLP č. 22635/03 Sulejmanovič proti Itálii ze dne 16. 7. 2009, jakož i

bod 18.1 Evropských vězeňských pravidel (dále „EVP“), na něž ESLP odkazuje a k jejichž dodržování členské státy vyzývá.

Stanovisko žalované

9. Žalovaná odmítla, že by se dopustila nezákonného zásahu. Cela č. 401 má podle ní výměru 72,12 m², přičemž do této plochy není započtena plocha sociálního zařízení (3 toalety a 4 umyvadla). Kapacita cely přepočítaná na 4 m² činí 18 odsouzených a na 3 m² to je 24 odsouzených. Proto byl aplikován postup podle § 17 odst. 7 ŘVTOS, neboť celorepublikově je kapacita odsouzených mužů v typu věznice se zvýšenou ostrahou překročena a nelze ubytovat odsouzené dle odst. 6.
10. V rozhodném období měl žalobce podle žalované k dispozici nejméně 3 m² ubytovací plochy, přičemž ŘVTOS nestanoví, že při přeplněnosti určitého typu věznic musí věznice provést rozmístění odsouzených tak, aby na ně připadla ubytovací plocha uvedená v § 17 odst. 6 ŘVTOS. ŘVTOS naopak umožňuje, aby do konkrétního typu věznice byli umístěni odsouzení „nad kapacitu“, a aby tedy na některé vězně připadla ubytovací plocha menší než 4 m² (nejméně však 3 m²). Překročení celorepublikové kapacity odsouzených mužů v typu věznice se zvýšenou ostrahou neumožňující ubytovat odsouzené podle § 17 odst. 6 ŘVTOS podle žalované prokazují statistická data soustředěná na intranetu VS ČR, z nichž podle žalované vyplývá, že v době od 25. 4. 2022 do 14. 10. 2024, kdy žalobce obýval celu č. 401, byla celorepubliková využitelnost věznic typu věznice zvýšená ostraha – standard dlouhodobě vyšší než 100 %, a využitelnost věznice ve zvýšené ostraze byla rovněž dlouhodobě vyšší než 100 %. Toto tvrzení žalovaná dále rozvedla podrobným rozpisem pro jednotlivé měsíce rozhodného období. Po celé rozhodné období tak byla podle žalované splněna podmínka § 17 odst. 7 ŘVTOS.
11. Jsou-li věznice přeplněny, lze podle žalované snížit ubytovací plochu až na 3 m² bez ohledu na případně nevyužitou kapacitu jiné věznice. ŘVTOS stanovil v rozhodném období 3 minima, a to 4 m² (ubytování více odsouzených v cele), 6 m² (pokud byla na cele 1 osoba) a 3 m² (při přeplněnosti věznic), nezakládal však žalované povinnost reagovat na nemožnost dodržet § 17 odst. 6 ŘVTOS z důvodu přeplněnosti věznic využitím nevyužité kapacity jiné věznice. Dále žalovaná namítla, že žalobcem zmiňovaná EVP jsou pouze doporučujícím materiálem.

Jednání soudu 12. 2. 2025

12. Při jednání soudu žalobce uvedl, že zjištěnou plochu cely č. 401 je potřeba vydělit 24, což je počet odsouzených, pro které byla cela vybavena nábytkem. Průběžné změny v obsazenosti cely označil za nerozhodné, přičemž uvedl, že první rok a půl byla cela obsazena plně. Dále zdůraznil, že nelze připustit, aby došlo k přeplňování jedné věznice, zatímco v jiných by zůstaly volné kapacity.

Jednání soudu 30. 4. 2025

13. Při dalším jednání žalobce uvedl, že do plochy cely č. 401 nemůže být započtena plocha při jeho vstupu oddělená katrem, neboť tuto nemohou odsouzení užívat. Žalovaná potvrdila, že výklenek u vstupu do cely je sice skutečně oddělen katrem a odsouzení do něj nemají přístup, jedná se však o součást vybavení cely sloužící k usměrňování pohybu odsouzených z a do cely, popř. výdeji jídla, přičemž průzor do cely se nachází až na samotných dveřích do cely, tj. za výklenkem.

14. Dále účastníci popsali celkový režim pobytu žalobce ve Věznici Mírov v rozhodném období. Žalovaná uvedla, že podle sdělení vychovatelů byla cela č. 401 bezproblémovou, nedocházelo v ní ke kázeňským přestupkům ani k nějakým rebeliím či stížnostem na stísněnost prostoru, žalobce měl možnost volně se pohybovat po cele mezi nábytkem, každý den vycházku na vzduchu v trvání 1 hodiny, dále jedenkrát za týden možnost být na jednu hodinu na internetu mimo celu, dále jakožto odsouzený zařazený do 1. prostupné skupiny měl každé odpoledne od 15.00 do 16.30, respektive do výdeje večere, možnost volného pohybu po chodbě oddílu, a dále možnost na žádost trávit čas ve večerních hodinách až do 22.00 v kulturní místnosti s televizí. Dále uvedla, že v průměru byla zhruba $\frac{1}{2}$ odsouzených ubytovaných na této cele pracovně zařazena, a tudíž trávila sedmihodinovou pracovní dobu mimo celu, přičemž žalobce pracovně zařazen nebyl, a dále že někteří odsouzení trávili čas mimo celu např. při kondičním cvičení.
15. Podle žalobce ke stížnostem na stísněnost prostor docházelo, což dokládá i podpis odsouzených Ch. a J. na náčrtu cely, přičemž si podle něj jmenovaní i jiní často na stísněnost cely stěžovali, avšak každý nemá odvahu stížnost uplatnit z obavy z odvetných opatření věznice, a tudíž byl vybrán právě žalobce jako mluvčí této skupiny, neboť „nemá co ztratit“. Internet byl podle žalobce přístupný toliko v rozsahu 20 minut týdně. Dále namítl, že kapacita kulturní místnosti je pouze 15 lidí, nadto není tato místnost vždy k dispozici, neboť slouží k různým organizovaným aktivitám, popř. ji není možné navštívit v době, kdy se v ní nacházejí vícečetníci, kteří se nemají potkávat s prvotrestanými. Rovněž zdůraznil, že není návštěva kulturní místnosti nároková, a dále dodal, že mnohdy pro něj nebylo záhodno tuto místnost navštívit, např. z důvodu tajného kouření na záchodě u této místnosti. Při zaměstnávání odsouzených podle žalobce docházelo k výkyvům -např. nebyla práce, a tudíž pracovně zařazení do práce nešli a zůstali na cele. Dále doplnil, že kondiční cvičení sám nemohl navštěvovat, neboť k účasti na něm je nezbytný cvičební úbor, jelikož svůj omezený prostor ve skřínce raději věnoval úschově nezbytných soudních písemností.
16. S odkazem na rozsudek ESLP č. 53254/99 ve věci K. proti L. žalobce dále uvedl, že součástí nevyhovujících podmínek na cele č. 401 bylo nevyhovující odvětrávání WC bloků, neodpovídající požadavkům vyhlášky č. 6/2003 Sb., neboť se tam nenacházela ventilace.

Další písemná podání

17. Po jednáních soudu žalobce podáním ze dne 21. 5. 2025 doplnil tvrzení o celkově nevyhovujících podmínkách na cele č. 401 tak, že od 18. 11. 2002 byl na této cele umístěn V. B., který kouřil v neodvětrávaném prostoru WC. Dále zdůraznil, že cela č. 401 byla přeplněná i v případě, kdy nebyla plně obsazena, a to nábytkem, k čemuž odkázal na rozsudek ESLP č. 71572/01 ve věci B. proti L.
18. Žalovaná ve vyjádření ze dne 23. 5. 2025 uvedla, že výklenek při vstupu do cely č. 401 je součástí jejího stavebního vybavení a slouží k usměrňování pohybu odsouzených z a do cely např. při výdeji jídla a je tedy těmto odsouzeným prokazatelně k užítku. Dále namítl, že odečet plochy čtyř závěsných umyvadel z plochy cely považuje za minimálně nepřiměřený, neboť tato umyvadla vůbec nebyla spojena (např. podnoží) s podlahovou plochou cely. Dále uvedla, že k odvětrání WC na cele č. 401 slouží větrací průduch, který je vyveden nad střechu objektu, takže jde o pasivní odvětrání, při němž je využíván komínový efekt. Jednotlivá WC jsou pak mezi sebou propojena otvory přes ventilační mřížky, které slouží k podpoření tohoto efektu i v dalších 2 WC, a tím je zajištěna výměna vzduchu. Odsouzení, včetně žalobce, si navíc mohli sami regulovat větrání cely. Tvrzení žalobce o obavách odsouzených

z uplatňování stížností, označila žalovaná za spekulaci, a dále uvedla, že stížnostmi odsouzených se zabývá. Dále se žalovaná vyjádřila k možnosti setkávání prvo a vícetrestaných v kulturní místnosti oddílu 10, k otázce údajného kouření na WC u této místnosti, uvedla, že se žalobce mohl věnovat kondičnímu cvičení ve sportovním oděvu, který nezdědka užíval k vycházkám, a tudíž tak trávit část doby mimo celu. Konečně za spekulaci označila tvrzení žalobce o výkyvech ve výkonu práce ostatními odsouzenými.

Jednání soudu 19. 6. 2025

19. Při posledním jednání soudu žalovaná uvedla, že tzv. vnitřní katr je součástí cely, a tudíž by měla být jeho celá plocha zahrnuta do plochy cely, a dále že by od plochy cely neměla být odečtena celá plocha WC bloků, nýbrž jen plocha samotných sanitárních zařízení, tj. záchodových mís. Žalobce naopak navrhoval, aby byla od plochy cely odečtena i plocha potřebná k užívání umyvadel. Dále žalobce upřesnil, že zásahu v podobě jeho ubytování v nepřiměřeně malé cele č. 401 se žalovaná dopouštěla od 25. 4. 2022.

Ohřev vody k přípravě nápojů

Tvrzení žalobce

20. Žalobce tvrdil, že mu žalovaná znemožnila vařit si vřelou vodu v rychlovarné konvici, popř. si vřelou vodu obstarat v potřebném množství a teplotě jiným způsobem, což je v rozporu s § 15 odst. 1 ŘVTOS, ale také se zásadou vyjádřenou v § 2 odst. 2 ZVTOS a v rozporu s účelem výkonu trestu, neboť odsouzení mají být motivováni k návratu do společnosti a ke zvládnání vedení soběstačného života na svobodě, k čemuž slouží také příprava teplých nápojů či pokrmů. Pro zachování zdraví je dostatek vřelé vody zase nezbytnost v případech nachlazení nebo nemoci. Odstranění indukčních vařičů na konci února 2020 a následně 15. 9. 2021 i varných konvic tak (nejen) pro žalobce znamenalo zásadní zhoršení základních podmínek při výkonu trestu a také zásah do soběstačnosti do budoucna. Místo toho začala být voda, avšak nikoli vřelá, vydávána odsouzeným 2x denně 3 dcl z varných hrnců. Od konce roku se roznos vody konal 3x denně (2–3 dcl), ale opět se nejednalo o vřelou vodu, přičemž při nemoci je dané množství zcela nedostatečné. V případě, že by odsouzený použil výdej vody na instantní polévku v neděli (studená večere) či v sanitární den (studená snídaně a studený oběd), už si nemohl udělat např. čaj. Žalobci byl přitom na jaře 2021 odebrán žlučník a byla mu určena dieta D2, u které je doporučeno pití čaje.
21. Dále žalobce uvedl, že byl ochoten si konvici pořídit sám na vlastní náklady, o což žalovanou požádal, ta však žádost pro rozpor s čl. 6 bodem 12 Vnitřního řádu pro odsouzené Věznice Mírov (dále jen Vnitřní řád) zamítla. Podle téhož ustanovení Vnitřního řádu přitom mělo být součástí vybavení cel pro 11 a více odsouzených 2 ks varných konvic (tj. na cele pro 24 odsouzených měly být alespoň 3 ks), ve skutečnosti však v cele č. 401 do 14. 10. 2024 žádná nebyla. Podle Vnitřního řádu je přípustné nahradit varnou konvici poskytováním „vřelé“ vody 2x denně jen v případě zjištění závady varné konvice při současném konstatování odborně způsobilou osobou, že je její další používání z bezpečnostních důvodů nežádoucí, avšak v posuzovaném případě nebyly údajně „technicky nezpůsobilé“ varné konvice nikdy reklamovány, a naopak bylo na základě provedené revize vyraženo 6 varných konvic z důvodu ztráty jejich technických vlastností, poškození a nemožnosti opravy. Odebrání varných konvic z cel také podle žalobce nevedlo ani k úsporám elektrické energie, neboť její odběr žalovanou se od října 2021 do prosince 2021 zvýšil ze zářijových 94865 kWh na 112820, 121666 kWh, resp. 127942 kWh v měsících říjen až prosinec 2021. Rovněž žalobce

poukázal na skutečnost, že je používání varných konvic dle jeho zkušeností a informací normální v ostatních věznicích (Valdice, Karviná, Ostrava).

22. Také žalobce zdůraznil, že roznášena voda nebyla ani vřelá ani v dostatečném množství. V ŘVTOS ani v ZVTOS není omezeno maximální množství poskytované vřelé vody, přesto žalovaná VŘ stanovila poskytování max. 3 dcl vody 3x denně. Nadto se tato horká voda roznášela pouze při výdeji stravy, takže pro odsouzené, kteří chodí do práce, již byla voda pouze studená, stejně jako např. pro žalobce, pokud v době roznosu vody uskutečňoval hovor s právním zástupcem.
23. Popsaný šikanózní postup žalované je podle žalobce mimo vnitrostátní právní úpravy také v rozporu s právem na neustálé zlepšování životních podmínek ve smyslu čl. 11 odst. 1 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech.
24. Žalobce tak uzavřel, že nebyl důvod, aby na celách nebyla poskytnuta varná konvice v souladu s Vnitřním řádem, a zároveň, že distribuce vřelé vody místo poskytnutí konvice nebylo dostatečné ani v souladu s čl. 15 ŘVTOS, který se vztahuje např. pro speciální oddíly jako je oddíl se zesíleným stavebně technickým zabezpečením, ošetřovna atd. Dojde-li k poruše konvice, má být podle žalobce výdej vody z varných hrnců pouze dočasným řešením.

Stanovisko žalované

25. Žalovaná odmítla, že by se dopustila nezákonného zásahu. Pro odsouzené zařazené na cele 10. oddílu věznice zajistila výdej vřelé vody na přípravu nápojů a podmínky dodržování osobní hygieny v intervalu 3 x denně prostřednictvím varného hrnce umístěného na chodbě tohoto oddílu, v době výdeje snídaně, oběda a večeře, a to v souladu s § 15 odst. 1 a § 21 odst. 1 ŘVTOS a v souladu s Vnitřním řádem. Samotná organizace výdeje vřelé vody je v gesci pracovníků odborného zacházení ve vězeňství – vychovatelů a službukonajících dozorců v souladu s časovým rozvrhem dne pro odsouzené. Odsouzeným uvedeného oddílu dále žalovaná zajistila pro účely mytí nádobí a praní prádla přístup k tekoucí teplé vodě. Vnitřní řád sice stanoví, že součástí vybavení cely je varná konvice nebo ponorný vařič, avšak s výjimkou případů, kdy se odsouzenému zajišťuje výdej vřelé vody. Žalobce byl ubytován na cele, kde byl přístup k vřelé vodě zajištěn nikoliv varnou konvicí nacházející na této cele, ale prostřednictvím roznosu vody z varného hrnce nacházejícího se na chodbě.

Jednání soudu 12. 2. 2025

26. Při jednání soudu žalovaná v reakci na tvrzení žalobce uvedla, že ve varných hrncích na chodbách byla voda permanentně dohřívána a následně roznášena dle časového rozvrhu, přičemž nebylo v možnostech žalované dobu roznosu přizpůsobovat každému odsouzenému. Žalobce však mohl kdykoli požádat o výdej vřelé vody mimo stanovený časový harmonogram službu konajícího dozorce, což nečinil. To však žalobce popřel a uvedl, že (nejen) on o vřelou vodu v průběhu rozhodného období opakovaně žádal, avšak vždy byla jeho žádost odmítnuta právě s odkazem na časový harmonogram. Dále popsal, že vodu roznášel vždy jeden určený odsouzený pro celý oddíl (tzv. vodař), který z předmětného varného hrnce nabíral vodu do vysloužilé varné konvice o objemu cca 2 litry a tuto dále roznášel do jednotlivých cel, které mu dozorce postupně otevíral. Voda tedy podle žalobce v okamžiku jejího rozlévání konkrétním odsouzeným již nebyla vřelá, takže byla nevhodná a nedostatečně horká pro zalití např. kávy nebo čaje.

27. Dále žalobce popsal, že k odebrání varných konvic pro žalovanou tvrzené technické závady došlo tak, že varné konvice byly odebrány na revizní zkoušku, načež žalobce viděl ve výslechové místnosti na 5. oddíle hromadu varných konvic, které měly vlhké dno z vnější strany, a tudíž se nediví, že takové varné konvice revizí neprošly. Rovněž absence reklamací, které by žalovaná měla jako řádný hospodář uplatnit, svědčí podle žalobce o jejím zjevně zlém úmyslu. S odkazem na čl. 15 Vnitřního řádu žalobce uvedl, že výdej vřelé vody z varných hrnců má představovat pouze výjimku ze standardního opatrování vřelé vody varnými konvicemi přímo na celách.

Jednání soudu 19. 6. 2025

28. Při posledním jednání soudu žalobce upřesnil, že zásahu v podobě neumožnění ohřevu vody indukčními vařiči se žalovaná dopouštěla od konce února 2020 a ve varné konvici od 15. 9. 2021.

Hygienické potřeby

Tvrzení žalobce

29. Podle žalobce žalovaná porušovala minimální hygienické standardy tím, že mu neposkytovala žádné hygienické potřeby, vyjma 2 ks toaletního papíru na 2 měsíce, což je zcela nedostatečné množství a porušení § 24 odst. 1 ZVTOS, čl. 7 odst. 2 LZPS, resp. čl. 3 EÚLP spočívající v nelidském a ponižujícím zacházení s žalobcem, kterým docházelo k dalšímu prohlubování jeho obtížné situace na cele č. 401.
30. Ač podle žalobce není v právní úpravě definováno, jaké hygienické prostředky by měly být odsouzenému poskytovány, lze vycházet z rozsudku ESLP č. 30779/05 ve věci M. proti L. ze dne 28. 2. 2012, z rozsudku ESLP č. 22635/03 ve věci S. proti I. ze dne 16. 7. 2009, popř. z čl. 18 bodu 1, čl. 19 bodu 5 a čl. 19 bodu 6 EVP.
31. Situaci pak podle žalobce zhoršovalo i to, že si hygienu žalobce a ostatní odsouzení nemohou „obstarat jinak“, neboť zaslání není možné v balíku mimo tzv. nárokový balík, což je 5 kg jednou za půl roku, a možnosti jejího zakoupení jsou finančně ztíženy až znemožněny, neboť žalovaná začala od roku 2022 odsouzeným s dluhy (99 % všech) „zabavovat“ všechny zaslané peníze. Možnost použití sociálního kapesného, které činí měsíčně 150 Kč, je podle žalobce lichý argument, který nezabývá žalovanou odpovědností zařadit odsouzeným základní hygienické potřeby zdarma a v odpovídajícím množství, aby mohli provádět řádnou hygienu, která je důležitá pro jejich vlastní zdraví, ale také pro zdraví ostatních (šíření svrabu, kožních nemocí atd.). Sociální kapesné je navíc odčerpáváno např. na nákup jaru, jelikož žalovaná od 1. 11. 2023 přestala poskytovat odsouzeným i úklidové prostředky v přiměřeném množství na umytí nádobí a úklid cely a nadto si z něj musí odsouzený platit úklid cely (40 až 50 Kč měsíčně nepracujícím odsouzenému, který je vybrán k úklidu cely, což je ustálená praxe, které se žalobce musel přizpůsobit).
32. Po přeložení do Věznice Bělušice žalobce doplnil, že tam dostává 1 x měsíčně mýdlo a 2 x měsíčně toaletní papír, z čehož vyvstává otázka, proč žalovaná na odsouzených tak šetří?

Stanovisko žalované

33. Žalovaná odmítla, že by se dopustila nezákonného zásahu. V souladu s § 16 Nařízení generálního ředitele Vězeňské služby ČR č. 6/2012, o vystrojování obviněných, odsouzených a chovanců, ve znění NGR č. 16/2023, poskytovala věznice žalobci mýdlo pro osobní hygienu a toaletní papír v množství 1 x měsíčně. Podle uvedeného vnitřního předpisu

může žalovaná poskytnout žalobci ostatní hygienické prostředky (např. zubní pastu a kartáček na zuby) na základě žalobcem podané odůvodněné písemné žádosti, schválené pověřeným zaměstnancem, kterou je nutné posuzovat i z pohledu využití jiných možností poskytovaných vězněné osobě k zajištění základních hygienických prostředků. Žalovaná však nemá poznatky o tom, že by žalobce o výdej ostatních hygienických prostředků, popř. většího množství hygienických prostředků písemně požádal. Povinnost žalované poskytovat žalobci mýdlo na praní v potřebném množství není zákonem ani vnitřním předpisem stanovena.

Jednání soudu 12. 2. 2025

34. Při jednání soudu žalobce poukázal na skutečnost, že z provedených důkazů (korespondence s ROČJ a dopisy ombudsmana) je zřejmé, že o získání hygienického balíčku usiloval, dále poukázal na limit nárokového balíčku 5 kg jen jednou za půl roku a také namítl, že žalovaná nemůže svou povinnost zajišťovat hygienické potřeby delegovat na odsouzené.

Jednání soudu 19. 6. 2025

35. Při posledním jednání soudu žalobce upřesnil, že zásahu v podobě nezabezpečení hygienických potřeb se žalovaná dopouštěla od 23. 1. 2020, tj. od příchodu žalobce do Věznice Mírov.

Masti

Tvrzení žalobce

36. Žalobce tvrdil, že měl dostávat mast dle vlastního výběru na promazávání obličeje a na ruce mast Indulona 64.

Stanovisko žalované

37. Žalovaná odmítla, že by se dopustila nezákonného zásahu. Povinnost poskytovat žalobci mast na promazávání obličeje dle vlastního výběru a mast Indulona 64 na ruce, obojí v potřebném množství, není zákonem ani vnitřním předpisem stanovena. Lékař podle žalované předepisuje žalobci konkrétní léčivo v množství dostatečném na léčbu příslušné choroby. Dále doplnila, že mast nikoliv na předpis je pacientovi toliko doporučována a za účelem eradikce kožních problémů bylo žalobci v rámci komplexní léčby povoleno od 9. 2. 2024 denní sprchování.

Jednání soudu 19. 6. 2025

38. Při posledním jednání soudu žalobce vyjasnil, že zásahu se měla žalovaná dopustit nezabezpečením mastí, nikoli neumožněním jejich zaslání žalobci (což vyplývalo z formulace žalobního petitu v podání ze dne 30. 10. 2024), a dále upřesnil, že u masti na promazávání obličeje se žalovaná dopouštěla zásahu od 23. 1. 2022, tj. od příchodu žalobce do Věznice Mírov, a u masti Indulona 64 na ruce od 30. 3. 2022, tj. od jejího předepsání lékařem.

Koupání

Tvrzení žalobce

39. Žalobce uvedl, že mu žalovaná sice v souladu s § 24 odst. 2 ZVTOS umožňovala koupání nejméně dvakrát týdně, avšak od počátku roku 2022 pouze na 4 minuty a 30 sekund, což je při takto nízké četnosti koupání nedostatečné, přičemž dostatečná hygiena je důležitá také z hlediska prevence šíření kožních a jiných onemocnění mezi odsouzenými. Nadto prvních

20-30 sekund teče studená voda, čímž je čas sprchy dále snížen, a pak je tlak ve sprše velmi kolísavý. Voda ze sprchy občas teče jen „čůrkem,“ což není kompenzováno delší dobou sprchy. V této souvislosti odkázal na čl. 19 bod 4 EVP, dle kterých „*musí být zajištěna vhodná zařízení, aby se každá vězněná osoba mohla vykoupat nebo osprchovat při teplotě odpovídající klimatickým podmínkám, a to pokud možno denně, nejméně však dvakrát týdně (v případě potřeby i častěji) v zájmu všeobecné hygieny.*“ Žalobce má za to, že by měla žalovaná umožnit koupání min. 2x týdně po dobu 10 minut, ne-li déle a častěji.

40. V reakci na tvrzení žalované pak ještě žalobce namítl, že se žalovaná v této souvislosti nemůže zašitovat léčebným režimem žalobce v obdobích od 14. 3. do 15. 4. a od 28. 6. do 14. 10. 2024, mimo nějž se na něj vztahovala standardní doba koupele 4:30 min.

Stanovisko žalované

41. Žalovaná namítla, že se nezákonného zásahu nedopustila. Žalobce podle ní čerpal v době od 4. 3. do 15. 4. a od 28. 6. do 14. 10. 2024 úlevu spočívající v denním koupání, jehož délka činila v součtu všech denních koupání v rámci jednoho týdne více než žalobcem požadovaných 20 minut.

Jednání soudu 19. 6. 2025

42. Při posledním jednání soudu žalobce upřesnil, že zásahu v podobě neumožnění koupání se žalovaná dopouštěla od 4. 4. 2022, kdy omezila dobu sprchování.

Diskriminace neumožněním přijímání balíčků od ROČJ

Tvrzení žalobce

43. Poslední nezákonný zásah vymezil žalobce tak, že jej žalovaná diskriminovala neumožňováním přijímat hygienické balíčky od ROČJ, zatímco jiní odsouzení mohli přijímat hygienické balíčky od jiných spolků (Armády spásy). Žalobce uvedl, že mu dne 14. 1. 2022 nebyl vydán balíček s hygienickými potřebami „H“ zaslaný ROČJ, zatímco odsouzenému T. T. byl v dubnu 2022 vydán balíček „H“ od Armády spásy, jenž obsahoval sprchový gel, mýdlo, šampon, zubní kartáček, pastu, obálku se známkou a několik čistých papírů. Žalobci přitom žalovaná dne 16. 1. 2022 vydala Potvrzení o právu na přijetí balíčku, podle nějž bylo možné, aby žalobce přijal také „H“ balíček, a přitom mu nepovolila přijetí balíčku s tímto označením od ROČJ s odkazem na skutečnost, že formulář, který žalovaná vydává je univerzální jak pro obviněné, tak odsouzené, přičemž odsouzený nesmí „H“ balíček přijímat. Nově pak byl formulář změněn tak, že „H“ balíček již neobsahuje.

Stanovisko žalované

44. Žalovaná odmítla, že by se dopustila nezákonného zásahu. K diskriminaci spolku ROČJ způsobem popsáním v žalobě podle ní nedošlo. Odsouzenému T. T. v dubnu r. 2022 žádný balíček "H", obsahující sprchový gel, mýdlo, šampon, zubní kartáček, pastu, obálku se známkou a několik čistých papírů, nevydala. Žalovaná v dubnu 2022 realizovala výdej balíčků odsouzeným v režimu nařízení generálního ředitele Vězeňské služby ČR č. 39/2012, o postupu při povolování, příjmu, evidenci, kontrole a výdeji balíčku obviněným, odsouzeným a chovancům. V rozhodné době byli žalobce a T. T. osobami odsouzenými, přičemž odsouzeným osobám uvedený vnitřní předpis nepřiznává balíček "H", kterým se rozumí hygienické potřeby – takový balíček je zahrnut pouze ve výčtu druhů balíčků pro obviněného ve výkonu vazby.

Jednání soudu 12. 2. 2025

45. Při jednání soudu žalobce uvedl, že ačkoli jej žalovaná poučila 16. 1. 2022 o tom, že na balíčku může být mj. „H“ balíček s hygienickými potřebami, tak následně v rozporu s tímto uvedla, že takovýto typ balíčku nesmí žalobce přijímat. Žalovaná však namítla, že tiskopisy pro žádosti o balíček jsou společné pro vazbu i výkony trestu, což ale neopravňovalo žalobce bez dalšího dovozovat, že předmětný typ balíčku mohl jakožto odsouzený ve výkonu trestu obdržet.

Jednání soudu 19. 6. 2025

46. Při posledním jednání soudu žalobce upřesnil, že ke konkrétnímu zamezení hygienických balíčků od ROČJ došlo 13. 2. 2022, přičemž se jednalo o balíčky došlé věznici 14. 1. 2022 a 8. 2. 2022 s tím, že žalovaná odmítla přijímat pro žalobce hygienické balíčky od ROČJ trvale.

C) Posouzení věci krajským soudem

47. Podle § 87 odst. 1 s. ř. s. rozhoduje-li soud pouze o určení toho, zda zásah byl nezákonný, vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu.

Výměra cely č. 401 a podmínky pobytu žalobce v ní

48. Podle § 17 odst. 6 ŘVTOS *v ubytovací místnosti určené pro ubytování více odsouzených musí na jednoho odsouzeného připadat ubytovací plocha nejméně 4 m². Cella nebo ložnice určená k ubytování pouze jedné osoby nesmí mít ubytovací plochu menší než 6 m².*

Podle § 17 odst. 7 ŘVTOS ve znění účinném od 25. 4. 2022 do 31. 12. 2023, *umístit odsouzeného do cely nebo ložnice, v níž na něho připadne ubytovací plocha menší, než je uvedeno v odstavci 6, lze pouze tehdy, když celkový počet odsouzených vykonávajících trest ve věznicích téhož základního typu a stupně zabezpečení věznice s ostrahou v České republice neumožní z důvodu nedostatečné ubytovací kapacity dodržet ubytovací plochu stanovenou podle odstavce 6. Ubytovací plocha připadající na jednoho odsouzeného nesmí být menší než 3 m².*

Podle § 17 odst. 7 ŘVTOS ve znění účinném od 1. 1. 2024, *do cely nebo ložnice, v níž na odsouzeného připadne ubytovací plocha menší než ubytovací plocha stanovená podle odstavce 6, nikoli však menší než 3 m², lze umístit*

- a) *odsouzeného nevykonávajícího trest ve specializovaném oddílu pouze tehdy, pokud celkový počet takových odsouzených vykonávajících trest ve věznicích téhož základního typu a stupně zabezpečení věznice s ostrahou neumožní z důvodu nedostatečné ubytovací kapacity dodržet ubytovací plochu stanovenou podle odstavce 6; do celkové plochy téhož základního typu a stupně zabezpečení věznice s ostrahou se nezapočítává ubytovací plocha specializovaných oddílů,*
- b) *odsouzeného vykonávajícího trest v některém ze specializovaných oddílů pouze tehdy, pokud celkový počet odsouzených vykonávajících trest v takovém specializovaném oddílu ve věznicích téhož základního typu a stupně zabezpečení věznice s ostrahou neumožní z důvodu nedostatečné ubytovací kapacity dodržet ubytovací plochu stanovenou podle odstavce 6 nebo pokud by výkon trestu takového odsouzeného ve specializovaném oddílu v jiné věznici byl výrazně ztížen s ohledem na stavebně technické podmínky takové věznice, nebylo by možné odsouzenému poskytovat nebo zajišťovat potřebné zdravotní služby nebo by z jiných důležitých důvodů bylo ohroženo naplnění účelu zařazení odsouzeného do specializovaného oddílu.*

49. Žalobce tvrdil, že v případě ubytování na cele č. 401, jakožto v ubytovací místnosti určené pro ubytování více odsouzených, měla v souladu s § 17 odst. 6 ŘVTOS připadat na každého odsouzeného ubytovací plocha nejméně 4 m², což po celé rozhodné období nebylo splněno, přičemž nebyly splněny podmínky pro aplikaci § 17 odst. 7 ŘVTOS, neboť celkový počet odsouzených vykonávajících trest ve věznicích téhož základního typu a stupně zabezpečení věznice s ostrahou v České republice nebyl takový, aby neumožnil z důvodu nedostatečné ubytovací kapacity dodržet ubytovací plochu stanovenou podle odstavce 6. Současně tvrdil, že ani tak by nebyla splněna zákonná podmínka druhé věty uvedeného ustanovení, tj. že ubytovací plocha připadající na jednoho odsouzeného nesmí být menší než 3 m², neboť na cele č. 401, jež sloužila pro ubytování 24 odsouzených, připadala na jednoho odsouzeného plocha 2,81 m² při zohlednění plochy zabrané umyvadly, resp. plocha ještě menší po odečtení plochy za vnitřním katrem u vstupu do cely, resp. dokonce plocha pouhých 1,48 m², pokud se od plochy cely odečte plocha 30,99 m² zastavěná nábytkem. Dále žalobce tvrdil, že celkově nepříznivé poměry na dané cele kromě stísněnosti samotného jejího prostoru zhoršovalo také normy nesplňující odvětrávání WC bloku v této cele a kouření odsouzeného Vasilu Boichuka na tomto neodvětrávaném WC, přičemž možnost trávit čas mimo její prostor byl komplikován absencí nároku na návštěvu kulturní místnosti a kouření spoluvězňů na WC u ní, jakož např. i nemožností žalobce chodit cvičit z důvodu, že se mu do nedostatečně velké skříňky na cele nevešel oděv na cvičení.
50. K prokázání pravdivosti svých tvrzení navrhl žalobce důkaz náčrtem cely se zaměřením ze dne 30. 6. 2022, výsledkem spoluvězňů N. Ch. a V. J., kteří s ním provedli měření, seznamem odsouzených na cele č. 401 ke dni 21. 2. 2024, výsledkem svědků M. H. a D. K. k obsazenosti dané cely, sdělením Vězeňské služby ČR ve věci žádosti o poskytnutí informace ze dne 28. 8. 2023, ohledáním cely č. 401 a zaměřením její podlahové plochy, statistikami ze Statistických ročenek VSČR za roky 2021-2023 a měsíčními statistikami věznic dostupnými na internetových stránkách www.vscr.cz k otázce ubytovacích kapacit a naplněnosti věznic, kde se provádí výkon trestu pro doživotně odsouzené ve zvýšené ostraze (Karviná, Mírov a Valdice), tabulkou dokládající pohyb odsouzených na cele č. 401 od 25. 4. 2022 do 14. 10. 2024, jeho stolními kalendáři za období let 2022, 2023 a 2024, kam si zaznamenával každou změnu v obsazení cely, protokolem a rozsudkem ve věci sp. zn. 65 A 27/2023 k prokázání nespolehlivosti údajů z vězeňského informačního systému (dále „VIS“), a dále vyrozuměním KSZ ze dne 24. 3. 2025, č. j. 2 KDT 4002/2025 a dopisem M. S. k prokázání tvrzení o kouření odsouzeného B. na WC.
51. Žalovaná navrhla k této otázce provedení důkazu plánkem půdorysu cely č. 401, statistikami vězněných osob v rámci týdenních statistických hlášení v letech 2022 až 2024 z WebPortal VS ČR, a dále přehledem obsazenosti cely č. 401 v období od 25. 4. 2022 do 14. 10. 2024.
52. Krajský soud předně uvádí, že mezi účastníky bylo nesporné, že po celé rozhodné období, tj. od 25. 4. 2022 do 14. 10. 2024, připadly na žalobce v cele č. 401 méně než 4 m² ubytovací plochy. Tomu pak odpovídá i zjištění soudu, neboť i při nejnižším počtu odsouzených umístěných na této cele, což bylo dle žalovaným dodaného přehledu ze systému VIS 18 odsouzených v období od 13. do 26. 6. 2024, by musela podlahová plocha cely č. 401 činit 72 m² (18 x 4), avšak dle zjištění soudu (viz níže), činila pouze 71,3396 m². Ubytovací plocha připadající na žalobce tudíž po celé rozhodné období jednoznačně nesplňovala požadavek § 17 odst. 6 ŘVTOS.
53. Krajský soud proto zjišťoval, zda byla splněna podmínka § 17 odst. 7 ŘVTOS, resp. od 1. 1. 2024 podmínka § 17 odst. 7 písm. a) ŘVTOS (neboť žalobce nevykonával trest ve

specializovaném oddílu), při jejímž splnění postačovalo, aby na žalobce připadla v předmětné cele ubytovací plocha alespoň 3 m². Ve smyslu uvedeného ustanovení tudíž soud zjišťoval, zda celkový počet odsouzených vykonávajících trest ve věznicích téhož základního typu, tj. typu věznice se zvýšenou ostrahou v ČR neumožňoval z důvodu nedostatečné ubytovací kapacity dodržet ubytovací plochu 4 m² na jednoho odsouzeného.

54. Z žalovaným doložených statistik vězňených osob získaných z WebPortalu VS ČR (intranetu Vězeňské služby ČR), a to z týdenních statistických hlášení v letech 2022 až 2024, konkrétně z přehledu využitelnosti ve zvýšené ostraze - STANDARD/muži, a dále v rámci téhož zdroje statistických dat z přehledu kapacity Věznice Mírov učinil soud následující skutková zjištění o naplnění celorepublikové využitelnosti věznic typu věznice zvýšená ostraha – muži – STANDARD (zahrnující nástupní, standardní, výstupní, bezdrogový a bezdrogový s TZ oddíl, bezdrogovou a nekuřáckou zónu a nekuřáckou zónu), tedy typu věznice, ve kterém vykonával trest odnětí svobody žalobce ve Věznici Mírov, a dále o naplnění využitelnosti jmenovitě Věznice Mírov:

- k 1. 4. 2022 celorepublikově 105,78 %, Věznice Mírov 110,62 %;
- k 4. 5. 2022 celorepublikově 104,62 %, Věznice Mírov 110,56 %;
- k 1. 6. 2022 celorepublikově 105,32 %, Věznice Mírov 109,25 %;
- k 1. 7. 2022 celorepublikově 106,59 %, Věznice Mírov 110,27 %;
- k 3. 8. 2022 celorepublikově 109,13 %, Věznice Mírov 111,64 %;
- k 2. 9. 2022 celorepublikově 108,90 %, Věznice Mírov 111,99 %;
- k 5. 10. 2022 celorepublikově 109,02 %, Věznice Mírov 111,64 %;
- k 4. 11. 2022 celorepublikově 108,09 %, Věznice Mírov 110,96 %;
- k 2. 12. 2022 celorepublikově 107,05 %, Věznice Mírov 111,64 %;
- k 4. 1. 2023 celorepublikově 107,75 %, Věznice Mírov 113,01 %;
- k 1. 2. 2023 celorepublikově 108,21 %, Věznice Mírov 110,96 %;
- k 1. 3. 2023 celorepublikově 106,82 %, Věznice Mírov 109,93 %;
- k 5. 4. 2023 celorepublikově 106,24 %, Věznice Mírov 110,62 %;
- k 3. 5. 2023 celorepublikově 107,86 %, Věznice Mírov 111,64 %;
- k 2. 6. 2023 celorepublikově 109,13 %, Věznice Mírov 116,10 %;
- k 7. 7. 2023 celorepublikově 110,17 %, Věznice Mírov 117,81 %;
- k 2. 8. 2023 celorepublikově 110,98 %, Věznice Mírov 118,84 %;
- k 1. 9. 2023 celorepublikově 111,56 %, Věznice Mírov 117,12 %;
- k 4. 10. 2023 celorepublikově 108,44 %, Věznice Mírov 114,73 %;
- k 1. 11. 2023 celorepublikově 109,48 %, Věznice Mírov 113,70 %;
- k 1. 12. 2023 celorepublikově 108,25 %, Věznice Mírov 115,57 %;
- k 3. 1. 2024 celorepublikově 109,97 %, Věznice Mírov 116,61 %;
- k 2. 2. 2024 celorepublikově 110,42 %, Věznice Mírov 117,65 %;
- k 1. 3. 2024 celorepublikově 110,08 %, Věznice Mírov 118,34 %;
- k 3. 4. 2024 celorepublikově 110,77 %, Věznice Mírov 118,34 %;
- k 3. 5. 2024 celorepublikově 110,54 %, Věznice Mírov 118,69 %;
- k 5. 6. 2024 celorepublikově 111,23 %, Věznice Mírov 116,96 %;
- k 3. 7. 2024 celorepublikově 110,77 %, Věznice Mírov 113,84 %;
- k 2. 8. 2024 celorepublikově 112,14 %, Věznice Mírov 116,26 %;
- k 4. 9. 2024 celorepublikově 111,80 %, Věznice Mírov 116,96 %;
- k 2. 10. 2024 celorepublikově 113,29 %, Věznice Mírov 117,65 %.

55. Z uvedených zjištění tudíž učinil soud skutkový závěr, že po celé rozhodné období byla celková obsazenost věznic typu zvýšená ostraha v ČR vyšší než 100 %, přičemž ve Věznici Mírov byla vždy celková obsazenost o několik procentních bodů nad celorepublikovým průměrem. Právně tudíž uvedený skutkový závěr hodnotí soud jako splnění podmínky § 17 odst. 7 ŘVTOS, tj. stav, kdy celkový počet odsouzených vykonávajících trest ve věznících se zvýšenou ostrahou v ČR neumožňoval z důvodu nedostatečné ubytovací kapacity dodržet ve Věznici Mírov ubytovací plochu stanovenou v § 17 odst. 6 ŘVTOS. Krajský soud se přitom neztotožňuje s tvrzením žalobce, že bylo povinností žalované zjišťovat nad rámec celkové obsazenosti věznic daného typu, zda možnost dodržet § 17 odst. 6 ŘVTOS neposkytuje nevyužitá kapacita jiné věznice v ČR, neboť taková povinnost z výše citovaného § 17 odst. 7 ŘVTOS nevyplývá. Předmětné ustanovení pracuje toliko s ukazatelem celkového počtu odsouzených vykonávajících trest ve věznících téhož základního typu a stupně zabezpečení věznice s ostrahou v ČR, aniž ukládá povinnost rovnoměrného využití kapacity všech věznic konkrétního typu. Ostatně podle názoru krajského soudu by taková podmínka nebyla dost dobře prakticky proveditelná s ohledem na proměnlivost délky trestů jednotlivých odsouzených, existenci specializovaných oddílů věznic a zejména na existenci řady hledisek, jež musí generální ředitelství Vězeňské služby ČR brát při umísťování odsouzených do konkrétních věznic na zřetel v zájmu zabezpečení plnění účelu výkonu trestu nebo zabezpečení plnění úkolů Vězeňské služby (viz zejména § 7 ZVTOS).
56. Krajský soud proto neprovedl k důkazu žalobcem doložené údaje ze statistických ročenek VS ČR z let 2021-2023, neboť jimi žalobce dokládal své tvrzení o nerovnoměrném zatížení jednotlivých věznic s typem věznice se zvýšenou ostrahou, konkrétně o nenaplněnosti kapacity Věznice Karviná a Věznice Valdice v rozhodném období, jež ale není, jak soud výše uvedl, pro posouzení splnění podmínky § 17 odst. 7 ŘVTOS relevantní. Jednalo se tak o případ, kdy tvrzená skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je navrhován důkaz, nemá relevantní souvislost s předmětem řízení (srov. rozsudky NSS ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004-89, č. 618/2005 Sb. NSS, či ze dne 13. 12. 2023, č. j. 6 As 289/2022-46).
57. Následně se pak soud s ohledem na žalobní argumentaci zabýval tím, zda byla v celém rozhodném období splněna podmínka § 17 odst. 7 ŘVTOS, že ubytovací plocha připadající na jednoho odsouzeného nesmí být menší než 3 m². Základními východisky pro zodpovězení této otázky bylo zjištění podlahové plochy cely č. 401, a dále počet v této cele fakticky ubytovaných odsouzených.
58. Jak již soud uvedl výše, žalovaná tvrdila, že cela č. 401 má plošnou výměru 72,12 m², přičemž do této plochy není započtena plocha sociálního zařízení (3 toalety a 4 umyvadla). K důkazu předložila plánec cely, který byl přílohou jejího sdělení dozorové státní zástupkyni ze dne 23. 5. 2022, na němž jsou vyznačeny rozměry stěn této cely, a dále celkový údaj o podlahové ploše odpovídající tvrzení žalované. Tentýž údaj pak dle žalobcem předloženého a k důkazu provedeného sdělení ze dne 28. 8. 2023, č. j. VS-179992-4/ČJ-2023-800040-INFZ, sdělila žalovaná k žádosti o poskytnutí informace i žadateli M. S. Pokud by pak byl tento údaj správný, bylo by možné uzavřít, že i při plném obsazení uvedené cely 24 odsouzenými by ubytovací plocha připadající na jednoho odsouzeného splňovala požadavek minima 3 m² dle § 17 odst. 7 ŘVTOS, neboť $72,12/24 = 3,005$. Žalobce však popíral pravdivost údaje uvedeného na žalovanou předloženém plánu. Jednak namítal, že dozorová státní zástupkyně KSZ mu ke stížnosti na rozměr cely sdělila, že cela č. 401 má podlahovou plochu 73,01 m², tj. sdělila mu údaj odlišný od žalované, zejména však tvrdil a vlastním náčrtem

a výpočtem ze dne 30. 6. 2022 doložil, že podle měření, které provedl krejčovským metrem spolu s odsouzenými N. Ch. a V. J., a následného výpočtu pomocí rozdělení podlahové plochy cely na obdélníky a trojúhelníky pokrývající skosení má cela č. 401 výměru 67,63 m² (bez WC), při započítání WC pak 70,53 m², přičemž umyvadla snižují plochu cely o dalších 0,87 m² na 66,75 m², což při obsazení cely 24 odsouzenými znamenalo pouhých 2,81 m², resp. 2,78 m² (při zohlednění plochy zabrané umyvadly) na osobu.

59. Z žalobcem předloženého výpočtu na náčrtku cely bylo soudu na první pohled zřejmé, že tento výpočet nemůže obstát, neboť žalobce nepoužil k výpočtu obsahu trojúhelníků vzorec, podle něhož se obsah trojúhelníku vypočte jako součin délky strany a délky výšky na tuto stranu vydělený dvěma, nýbrž jako součin dvou stran trojúhelníka vydělený dvěma, což je však matematický vzorec použitelný pouze pro pravoúhlý trojúhelník, což ale ze zmíněného náčrtku nevyplývá. Přesto však nebylo možné pouze s tímto argumentem odmítnout návrh žalobce na provedení důkazu ohledáním předmětné cely a ověřením správnosti stranami tvrzených rozloh, neboť žalovanou předložený plánec nemá povahu veřejné listiny, jež by byla nadána presumpcí správnosti, přičemž v něm uvedený údaj o podlahové ploše cely nebyl nijak přezkoumatelně podložen výpočtem. Naopak soud nedospěl k závěru, že by zmíněný rozpor bylo s to odstranit výpovědi svědků N. Ch. a V. J., jejichž výsledky byly ostatně žalobcem navrženy jen k prokázání jeho tvrzení, že při měření cely krejčovským metrem spolu s žalobcem postupovali dostatečně poctivě. Jejich výsledky tudíž krajský soud neprovedl. Jelikož ale bylo z předložených plánek zřejmé, že má předmětná cela nepravidelný tvar, dospěl soud k závěru, že ke zjištění předmětné rozhodné skutečnosti je třeba odborných znalostí, jimiž sám nedisponuje, a tudíž v souladu s § 127 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, za použití § 64 s. ř. s. vyžádal odborné vyjádření od orgánu veřejné moci, konkrétně od technického odboru Katastrálního úřadu pro Olomoucký kraj (dále „KÚ“). Zaměření podlahové plochy cely č. 401 provedla tříčlenná měřická skupina KÚ ve Věznici Mírov dne 25. 3. 2025 za účasti dvou členů senátu a zástupců obou účastníků.
60. Z technické zprávy KÚ ze dne 4. 4. 2025, č. 1/2025 soud zjistil, že měření bylo provedeno polární metodou totální stanicí Leica TS 07 2", výrobní číslo 3347191 v místním souřadnicovém systému s polohovou přesností střední souřadnicové chyby 0.04 m (1. třída přesnosti mapování), a doplňkové a kontrolní délkové míry byly prováděny měřickým pásmem (inv. č. 110725) s tím, že totální stanice i měřické pásmo měly v době měření platnou kalibraci. Dále soud z této zprávy zjistil, že výpočet lomových bodů cely a výpočet podlahové plochy cely byl proveden následně v kanceláři geodetickým softwarem Groma. Ze situačního výkresu a seznamu souřadnic doložených KÚ pak soud zjistil, že podlahová plocha cely č. 401 včetně sanitárních zařízení činí 72,0772 m² a po odečtu plochy veškerého sanitárního zařízení, tj. po odečtu plochy zdí oddělených WC i podlahové plochy 4 umyvadel nacházejících se přímo v cele, činí 71,3396 m². V případě plné obsazenosti této cely 24 odsouzenými by tudíž podle výpočtu krajského soudu připadla na jednoho odsouzeného ubytovací plocha 2,9725 m², tj. plocha menší, než vyžaduje § 17 odst. 7 ŘVTOS. Při obsazení cely 23 odsouzenými se již jedná o podlahovou plochu 3,1017 m², tj. plochu splňující požadavek § 17 odst. 7 ŘVTOS. Logicky pak se snižujícím se počtem ubytovaných odsouzených roste ubytovací plocha připadající na každého z nich.
61. Žalovaná, jak soud již uvedl výše, k provedeným důkazům namítla, že odečet plochy čtyř závěsných umyvadel je nepřiměřený, neboť tato nebyla nijak spojena s podlahovou plochou cely, a dále namítla, že je nepřiměřené odečítat od plochy cely celou plochu WC bloku. Tyto

námítky však shledal soud nedůvodnými. Nutnost odpočtu plochy sociálního zařízení totiž vyplývá přímo z textu první věty § 17 odst. 5 ŘVTOS, podle níž *jsou-li ubytovacími místnostmi cely, musí být vybaveny sociálním zařízením, které obsahuje záchod a umyvadlo s tekoucí pitnou vodou; plocha sociálního zařízení se do ubytovací plochy nezapočítává*, a dále tuto skutečnost potvrdil i NSS v rozsudku ze dne 16. 2. 2024, č. j. 10 As 241/2022-43, v odst. 10, jakož i ESLP v rozsudku velkého senátu ze dne 20. 10. 2016, M. proti Ch., stížnost č. 7334/13, bod 114, na který rovněž NSS ve zmíněném rozsudku odkázal. Skutečnost, že umyvadla na cele č. 401 jsou zavěšená a nikoli stojící na podnoži, není z hlediska citovaného § 17 odst. 5 ŘVTOS rozhodná, a tudíž tato stavebně technická okolnost nezprostita soud povinnosti plochu těchto umyvadel od podlahové plochy cely odečíst. Odečtení celé plochy WC bloku, tj. bloku tří samostatných záchodů od plochy cely soud na rozdíl od žalované nepřiměřeným neshledal. Jednak citovaný § 17 odst. 5 ŘVTOS hovoří o záchodu, nikoli o záchodové míse, a tudíž je podle krajského soudu namístě pojímat „záchod“ jako označení příslušné místnosti, v níž se záchodová mísa nachází, a dále není zřejmé ani představitelné, jak by měla být při používání záchodové mísy odsouzeným zbylá plocha záchodu využitelná dalšími odsouzenými.

62. Žalobce proti provedeným důkazům technickou zprávou, situačním výkresem a seznamem souřadnic uplatnil řadu námitek. V podání ze dne 28. 4. 2025 označil za problematické započtení do podlahové plochy cely prostoru u vstupu do cely, který je od cely oddělen katrem, a který je pro odsouzené zcela nepřístupný. Dále namítl, že v situačním výkresu není, na rozdíl od umyvadel, výslovně uvedeno, zda je do podlahové plochy započítána také plocha WC bloku. Za zcela zásadní problém pak označil skutečnost, že technická zpráva, ani situační výkres nedisponují informací, jakým postupem bylo dosaženo výpočtu (není zde tedy uveden ani žádný vzorec, dle kterého by bylo možné ověřit výsledek měření), přičemž odkaz na SW Groma označil za nepřezkoumatelný. Následně v podání ze dne 27. 4. 2025 žalobce za použití údajů uvedených v situačním výkresu KÚ nabídl nové dva způsoby výpočtu podlahové plochy dané cely, kdy v prvním případě vždy zprůměroval protilehlé stěny a vynásobením získaných zprůměrovaných délek získal plochu cely 70,96 m² (bez WC bloku 67,92 m² a bez umyvadel 67,18 m², a v druhém případě rozdělil plochu cely na centrální obdélník u nejvíce „pravoúhlého“ rohu a dva trojúhelníky, jejichž obsahy vypočetl, následně sečetl a od výsledku odečetl plochu umyvadel, aby dospěl k závěru, že plocha cely činí 71,05 m², bez WC bloku 68,01 m² a bez umyvadel 67,27 m². U jednání soudu téhož dne pak znovu zopakoval své přesvědčení, že KÚ musel do plochy cely započítat i plochu WC, která činí cca 3 m², což právě odpovídá rozdílu výměr vypočtených jím a KÚ, a dále uplatnil požadavek, aby KÚ provedl dosazení konkrétních údajů do jím dodaného vzorce tak, aby to mohl překontrolovat. Konečně v podání ze dne 21. 5. 2025 uplatnil žalobce požadavek o překontrolování vzdálenosti mezi body 6 a 7 situačního výkresu, jelikož podle něj měření KÚ odpovídá vzdálenosti mezi stranami celé chodby (body 6 až 8) a délce 7,83 m, zatímco žalobce naměřil 7,8 m jako vzdálenost mezi body 6 a 7, tj. rohem místnosti WC bloku, a dále nabídl další výpočet podlahové plochy předmětné cely pomocí součtu obsahu dvou trojúhelníků a Heronova vzorce, jímž dospěl k závěru, že plocha cely činí 70,65 m², bez WC bloku 67,61 m² a bez umyvadel 66,87 m².
63. KÚ se ke všem uplatněným námítkám vyjádřil, a to nejprve e-maily ze dne 29. a 30. 4. 2025, a následně podáním ze dne 6. 6. 2025. K žádosti soudu sdělil, že plocha cely byla určena bez plochy WC a je v situačním výkresu ohraničena body 3, 4, 5, 6, 9, 12, 11, 10, 8, 1, 2 a 3, a dále že (katrem oddělená) plocha vstupní části (ohraničená v situačním výkresu body 8, 9, 12, 11, 10 a 8) činí 0,4697 m². Dále uvedl, že výpočet plochy cely v situačním výkresu provedl

včetně vstupní části, ale bez WC a umyvadel, přičemž v situačním výkresu je šrafováním jednoznačně označena měřená podlahová plocha šedou barvou (uvedeno v legendě), takže z výkresu je dostatečně patrné, že jde o plochu bez WC. Technická zpráva podle KÚ obsahuje standardní údaje, které jsou obvyklé v geodetické dokumentaci. Dále KÚ doplnil podrobnější informace o způsobu měření a výpočtu plochy místnosti cely. Uvedl, že při místním šetření bylo zjištěno, že cela č. 401 je nepravidelného tvaru, a navíc obestavěna nábytkem, proto byla pro určení její plochy zvolena metoda určení souřadnic lomových bodů cely, ze kterých byla následně vypočtena plocha místnosti, přičemž tato metoda je vzhledem ke zjištěným skutečnostem i z hlediska požadované přesnosti nejvhodnější. Určení lomových bodů cely bylo provedeno tzv. polární metodou, která je založena na měření úhlů a délek totální stanicí ze stanoviska, ze kterého bylo na všechny lomové body vidět. Výhodou totální stanice je automatická registrace měřených hodnot, která zamezuje možným chybám přepisu pro další výpočty. Zjištěné souřadnice lomových bodů byly využity pro výpočet plochy cely. Měření byly podle KÚ také přímé délky mezi lomovými body, ty jsou však podle něj pouze kontrolní a jejich smyslem je nezávislé ověření správnosti měření (porovnáním s délkami vypočtených ze souřadnic).

64. Výpočet plochy byl podle KÚ proveden v geodetickém SW pomocí tzv. L'Huillierova vzorce, což je obecný matematický vzorec analytické geometrie, který se používá pro výpočet plochy obrazce libovolného tvaru, jehož vrcholy jsou definovány rovinnými souřadnicemi, přičemž jeho odvození je uvedeno např. ve Wikipedii a vyplývá z něj, že tento vzorec je zobecněním případného výpočtu po dílčích obrazcích (lichoběžnících). Dále KÚ rozvedl, že výpočet plochy pomocí uvedeného vzorce je součtem (sumou) všech dílčích mezivýpočtů na všech lomových bodech plochy, které je nutné zadávat postupně v jejich pořadí (tedy nikoliv na přeskáčku) nejlépe ve směru hodinových ručiček. Tedy v případě cely č. 401 v pořadí čísel bodů 3, 4, 5, 6, 9, 12, 11, 10, 8, 1 a 2 (viz situační výkres) do vzorce takto: $P = \frac{1}{2} * (y_3 * (x_2 - x_4)) + \frac{1}{2} * (y_4 * (x_3 - x_5)) + \frac{1}{2} * (y_5 * (x_4 - x_6)) + \dots + \frac{1}{2} * (y_2 * (x_1 - x_3))$, kde x_i a y_i jsou příslušné souřadnice lomových bodů. Počítačový výpočet přitom podle KÚ minimalizuje chyby při zadávání hodnot, ale postup výpočtu je plně přezkoumatelný klasickým výpočtem naznačeným způsobem.
65. K žalobcovým verzím výpočtu podlahové plochy cely KÚ uvedl, že z výsledků měření je zřejmé, že cela č. 401 má tvar nepravidelného čtyřúhelníku, přičemž každý z úhlů v rozích místnosti je jiný (v rozmezí od 82° do 96°) a žádný z nich není pravý, a dále žádná ze stran není rovnoběžná se stranou protilehlou a různé jsou také jejich délky. Takto nepravidelný obrazec proto podle KÚ není možné pro výpočet plochy aproximovat na obdélník pouhým průměrováním délek protilehlých stran, neboť zkosení obrazce, se kterým není ve výpočtu uvažováno, má na výpočet plochy zásadní vliv. Ze stejných důvodů není možné s dostatečnou přesností provést výpočet plochy podle druhé žalobcovy verze tak, jak je provedena. Možné by to bylo pouze v případě, že by hodnoty výšek v jednotlivých trojúhelnících byly dopočítávány ze souřadnic lomových bodů místnosti. Navíc je v obou případech žalobcem chybně zadávána délka mezi body 6 a 7.
66. K výpočtům uvedeným žalobcem v podání ze dne 21. 5. 2025 KÚ uvedl, že přezkoumatelnost výsledků určení podlahové plochy je dána již tím, že v technické zprávě byly poskytnuty souřadnice rohů místnosti, které je možné dosadit do obecného vzorce a tím si ověřit správnost výsledků, a navíc sám žalobce navrhl alternativní způsob výpočtu plochy cely na základě rozdělení plochy do dvou trojúhelníků, kterým lze (v případě správného dosazení výchozích hodnot) nezávisle ověřit správnost výpočtu. Vzdálenost 7,83

m byla podle KÚ měřena mezi body 6 a 1, tedy od rohu místnosti k rohu WC, přičemž do náčrtku bylo pouze opomenuto vyznačení vzdálenosti mezi body 6 a 9, tedy od rohu místnosti k rohu vchodu, která činí 6,72 m. Zdůraznil však, že se jedná pouze o délku určenou ke kontrole měření, nikoliv k výpočtu plochy, a tudíž se nejedná o podstatný nedostatek. Všechny přímo měřené délky byly pro vyloučení chyby měření kontrolovány s délkami vypočtenými ze souřadnic, a proto provádět nové měření není nutné. Kontrolně byly navíc podle KÚ měřeny délky uhlopříček, i jejich délky byly ověřeny s délkami ze souřadnic, k čemuž zakreslil doplněný situační náčrt.

67. Princip výpočtu výměry podlahové plochy cely pomocí rozdělení základního čtyřúhelníku na dva obecné trojúhelníky je podle KÚ správný, stejně jako postup výpočtu plochy obou trojúhelníků s využitím Heronova vzorce, což je matematický vzorec, který se využívá k výpočtu obsahu obecného trojúhelníka, který je určen délkami všech tří stran. Žalobce se však podle KÚ ve svém výpočtu dopustil chyby, neboť zatímco výpočet plochy 1. trojúhelníka, určeného stranami 9,86 m, 6,87 m a 12,56 m je správný, do výpočtu 2. trojúhelníka byla nesprávně zadána délka strany mezi body 6 a 7, do které nebyla započítána vzdálenost od rohu WC k rohu místnosti. Celková délka činí $7,83 \text{ m} + 0,84 \text{ m} = 8,67 \text{ m}$. Délky stran druhého trojúhelníka jsou tedy 9,45 m, 8,67 m a 12,56 m, nikoliv 9,45 m, 7,83 m a 12,56 m. Plocha druhého trojúhelníka má tak správně být $40,93 \text{ m}^2$, nikoliv $36,95 \text{ m}^2$, jak uvádí žalobce.
68. Celkově tedy podle KÚ základní plocha (bez vstupního prostoru) cely činí $74,63 \text{ m}^2$, po odečtení plochy WC ($3,04 \text{ m}^2$) a umyvadel ($0,74 \text{ m}^2$) činí $70,85 \text{ m}^2$ (opět bez vstupního prostoru). Z výpočtu ze souřadnic pak byla určena základní plocha cely (bez vstupního prostoru) $70,87 \text{ m}^2$ ($71,34 \text{ m}^2 - 0,47 \text{ m}^2$), přičemž drobný rozdíl ($0,02 \text{ m}^2$) je způsoben zaokrouhlováním a tím, že do výpočtu plochy pomocí Heronových vzorců byly zadávány přímo měřené délky, které však byly délkami kontrolními pro ověření správnosti měření. Pro totožný výsledek by bylo nutné zadávat do Heronových vzorců délky vypočtené ze souřadnic rohů cely (ty by ovšem nebyly nezávislé). Nicméně právě proto, že v tomto alternativním výpočtu jsou použity přímo měřené délky stran místnosti, které při výpočtu plochy ze souřadnic nebyly využívány, se jedná o druhý nezávislý výpočet plochy, dokazující vzhledem ke shodnému výsledku správnost jejího určení.
69. Krajský soud, navzdory zopakování námitek a odmítnutí vlastního omylu žalobcem při jednání dne 19. 6. 2025, považuje veškeré námitky žalobce proti výsledkům měření KÚ, způsobu výpočtu a jeho výsledku za nedůvodné. Krajský soud zcela odmítá, že by situační výkres byl jakkoli nejasný v tom smyslu, zda byla do plochy cely započtena plocha WC bloku, přičemž následným vyjádřením KÚ explicitně potvrdil, že do jím vypočtené plochy cely nebyla započtena plocha WC bloku a tento závěr přezkoumatelně doložil vyjmenováním lomových bodů ohraničujících vypočtenou plochu cely. Stejně tak KÚ zcela srozumitelně vysvětlil výpočtový vzorec, s nímž pracoval jím použitý software Groma a provedl též žalobcem požadované dosazení zjištěných relevantních hodnot do tohoto vzorce. Namítal-li žalobce i přesto, že je pro něj tento výpočet nesrozumitelný, nezbyvá než zdůraznit, že použití L'Huillierova vzorce a dosazení hodnot do něj nelze označit za triviální matematickou operaci, nýbrž právě za součást odborných znalostí, pro něž soud vyžádal k výpočtu podlahové plochy předmětné cely odborné vyjádření. Dále KÚ zcela v souladu s obsahem žalobcových podání označil chyby ve výpočtech, jichž se žalobce dopustil, a přesvědčivě vysvětlil, proč se žalobcovy výpočty od výpočtu počítačového programu liší,

zejména, proč jinak správně použitá metoda Heronova vzorce nemohla žalobce dovést ke správnému výsledku, pokud zadal u jednoho z trojúhelníků nesprávnou délku jedné ze stran.

70. Mezi účastníky spornou otázkou, zda bylo namístě započítávat do podlahové plochy cely i prostoru u jejího vstupu oddělený katrem, se krajský soud nakonec neměl důvod podrobněji zabývat, neboť zjistil, že odpověď na ni by nijak neovlivnila již dříve učiněný závěr. Pokud by totiž soud plochu tohoto prostoru ve zjištěné výměře 0,4697 m² od KÚ vypočtené podlahové plochy cely po odečtu umyvadel 71,3369 m² odečetl, činila by plocha cely 70,8699 m², což znamená při obsazenosti cely 24 odsouzenými plochu 2,9529 m² na jednoho odsouzeného, tj. i nadále rozměr nevyhovující požadavku § 17 odst. 7 ŘVTOS, zatímco při obsazenosti cely 23 odsouzenými by se jednalo o plochu 3,0813 m² pro jednoho odsouzeného, tj. i nadále rozměr již vyhovující požadavku uvedeného ustanovení.
71. Požadavek žalobce o odečet plochy zastavěné nábytkem od zjištěné plochy cely shledal krajský soud nedůvodným. Stejnou námitkou se ostatně již zabýval i NSS v již výše uvedeném rozsudku ze dne 16. 2. 2024, č. j. 10 As 241/2022-43, v odst. 10, jakož i ESLP v bodě 114 rozsudku M., přičemž uvedl, že prostor zastavěný nábytkem se do celkové plochy místnosti započítává, pokud se lze v místnosti běžně pohybovat. Tuto skutečnost, tj. možnost volného pohybu po cele č. 401, přitom krajský soud při ohledání této cely vlastním zjištěním potvrdil. Nábytek byl na cele umístěn především podél stěn, toliko stolky a židle se nacházely v prostoru, avšak pohybu i více osob, které byly ohledání přítomny rozhodně nebránily. Tuto skutečnost soud také zdokumentoval na fotografiích a videozáznamu, které při jednání provedl k důkazu. Žalobcovu argumentaci závěry rozsudku ESLP ve věci B. vs. L. ze dne 19. 10. 2010, č. stížnosti 71572/01, považuje krajský soud uvedené souvislosti za zcela nepřipadnou, neboť jak vyplývá ze samotným žalobcem citované pasáže tohoto rozsudku, v tam posuzované věci zakládalo otázku podle čl. 3 Úmluvy zjištění, že bylo ve věznici s kapacitou 500 až 543 míst zadržováno 800 osob, přičemž ESLP odkázal také na případ K. vs. L. ze dne 4. 5. 2006, č. stížnosti 62393/00, kde mělo tuto otázku, tj. otázku porušení zásady zákazu nelidského a ponižujícího zacházení, založit samotné zjištění, že 4 až 5 zadržených bylo umístěno v cele o rozměru 6 m², z čehož 3,5 m² zabírala plošina na spaní. Jednalo se tedy zcela zjevně z hlediska míry přeplněnosti cely nábytkem o naprosto odlišný případ, s žalobcovou situací nesrovnatelný.
72. Lze tudíž uzavřít, že kdykoli bylo na cele č. 401 ubytováno více než 23 osob, nesplňovala podlahová plocha této cely požadavek § 17 odst. 7 ŘVTOS, tj. nastal stav, kdy měl jednotlivý odsouzený na této cele k dispozici méně než 3 m² podlahové plochy, a tudíž je v tomto rozsahu žaloba důvodná. Ve zbytku je pak nedůvodná.
73. Námitku žalobce, že podlahová plocha cely č. 401 neodpovídala svými parametry požadavkům EVP a judikatuře ESLP nepovažuje krajský soud za důvodnou. ESLP se ve své judikatuře již opakovaně zabýval případy, jejichž podstatou byla stížnost odsouzeného na nedostatek osobního prostoru na cele, který stěžovatelé hodnotili jako nelidské a ponižující zacházení. Obecné zásady stanovil ESLP v pilotním rozsudku č. 42525/07 a 60800/08 ve věci A. vs. R., podle něhož je třeba při rozhodování, zda došlo nebo nedošlo k porušení čl. 3 Úmluvy s ohledem na nedostatek osobního prostoru třeba provést trojí test: 1) každý odsouzený musí mít samostatné místo na spaní, 2) každý odsouzený musí mít alespoň 3 m² podlahové plochy a 3) celkový povrch plochy musí být takový, aby umožňoval odsouzeným volný pohyb mezi nábytkem.

74. V rozsudku Muršič pak Velký senát ESLP stanovil obecné zásady. Konstatoval, že není možné určit konkrétní počet metrů čtverečních podlahové plochy na odsouzeného, jehož nedodržení bude vždy znamenat porušení Úmluvy, nýbrž že existuje celá řada dalších aspektů, které je při posuzování podmínek zbavení svobody nutné zohlednit. Setrval nicméně na závěru, že minimální standard ubytovací plochy na odsouzeného ve sdílené cele je výměra 3 m² a konstatoval, že minimální standard 3 m² se uplatní jak ve vztahu k věznicím pro výkon trestu, tak vazebním věznicím.
75. Posouzení, zda došlo k porušení čl. 3 Úmluvy z důvodů podmínek ve věznici, nicméně není podle ESLP možné omezit jen na číselné vyjádření ubytovací plochy, která připadá na jednoho odsouzeného či obviněného; pouze úplný přístup k podmínkám ve věznici může přinést věrný obrázek o realitě. ESLP proto definoval následující pravidla přezkumu.
76. Pokud má odsouzený či obviněný v cele sdílené s dalšími k dispozici méně než 3 m² ubytovací plochy, nedostatek osobního prostoru je tak závažný, že tato skutečnost zakládá silnou domněnku porušení článku 3 Úmluvy. Ta může být vyvrácena jen tehdy, bude-li prokázáno, že nedostatek osobního prostoru byl kompenzován vyvažujícími faktory, které byly naplněny kumulativně: 1) snížení osobního prostoru pod 3 m² bylo drobné, krátkodobé a došlo k němu jen příležitostně 2) odsouzený či obviněný měl během tohoto omezení osobního prostoru dostatečnou volnost pohybu mimo celu, tj. mohl se pohybovat na čerstvém vzduchu a trávit čas smysluplnými aktivitami; a 3) zařízení, ve kterém se osoba zbavená svobody nacházela, bylo celkově v dobrém stavu a podmínky zbavení svobody nebyly zhoršené dalšími nedostatky, jakými jsou například nedostatek denního světla a čerstvého vzduchu, špatný stav sociálního zařízení či nízká úroveň hygieny ve věznici.
77. Pokud odsouzený či obviněný podle ESLP disponuje mezi 3 a 4 m² ubytovací plochy, je tato skutečnost silným faktorem pro posouzení souladu podmínek zbavení svobody s čl. 3 Úmluvy. K porušení článku 3 Úmluvy však dojde pouze tehdy, pokud je tato okolnost doprovázena jinými nevyhovujícími podmínkami, zejména co se týká možnosti vycházek ve venkovním prostoru, přístupu k dennímu světlu a čerstvému vzduchu, vytápění cely, možnosti použít toaletu v soukromí a dodržení základních hygienických standardů.
78. V nyní posuzované věci je třeba konstatovat, že minimální plocha pro jednoho odsouzeného ve sdílené cele je podle vnitrostátního předpisu 3 m², a tudíž bez ohledu na podmínky, za kterých je dle judikatury ESLP možné i menší podlahovou plochu akceptovat, je třeba konstatovat, že z pohledu vnitrostátního práva se jednalo o stav nezákonný. V obdobích, kdy bylo na cele č. 401 ubytováno méně než 24 odsouzených, avšak stále se jednalo o stav, kdy měl žalobce k dispozici méně než 4 m², však podle závěru krajského soudu vyvrací silnou domněnku porušení čl. 3 Úmluvy pozitivní faktory kompenzující omezené přidělení osobního prostoru, jimiž byly v posuzovaném případě dostatek světla přirozeného (čtyři velká okna) i umělého, dostatek možnosti přístupu čerstvého vzduchu a odvětrání (viz zmíněná okna), množství a uspořádání nábytku, které dle zjištění soudu nebránilo volnému pohybu odsouzených a poskytovalo dostatek nezastavěného prostoru cely, vhodné a racionálně uspořádané sanitární zařízení (stavebně oddělená tři samostatná WC a 4 umyvadla), dostatek možností trávit čas aktivitami mimo celu, a to venku, či v jiných prostorách oddílu (viz žalobcem nezpochybněná tvrzení o denních vycházkách a možnosti volného pohybu po oddílu ve stanovený čas, jakož i možnost užívat v omezené míře internet) i času, kdy mohl žalobce, nezařazený k výkonu práce, užívat většího prostoru na cele č. 401 poté, co jiní odsouzení odešli do zaměstnání.

79. Zabývat se toliko pro uvedený účel detailním zjišťováním souladu způsobu odvětrávání WC s technickými normami, otázkou nároku na využívání kulturní místnosti, kouřením odsouzeného B. na WC cely, či jiných odsouzených na WC u kulturní místnosti, či otázkou, zda žalobce důvodně namítal nemožnost chodit cvičit z důvodu, že se mu cvičební úbor nevešel do skříňky v cele, nepovažoval soud za důvodné, neboť by ani pro žalobce příznivé odpovědi na uvedené otázky nebyly s to zvrátit závěr, že v posuzovaném případě existovaly výše uvedené významné pozitivní faktory kompenzující omezené přidělení osobního prostoru žalobci v cele. Žalobcem navržený důkaz vyrozuměním KSZ ze dne 24. 3. 2025, č. j. 2 KDT 4002/2025 tak krajský soud sice provedl, avšak nezjistil z něj žádné relevantní skutečnosti, a důkaz dopisem M. S. vůbec neprovedl právě proto, že jeho pomocí nemohly být zjištěny pro rozhodnutí soudu relevantní skutkové okolnosti.
80. Krajský soud následně zvážil, zda je pro určitost výroku I. nezbytné přesně vymezit, ve kterých konkrétních dnech, či snad dokonce časech v rozhodném období, dlouhém od 25. 4. 2022 do 14. 10. 2024, tj. takřka 2 a půl roku, došlo k omezení ubytovací plochy cely č. 401 pod limit 3 m² na osobu, stanovený v § 17 odst. 7 ŘVTOS, a dospěl k závěru že nikoli a že s ohledem na míru rozporů mezi účastníky o tom, v které konkrétní dny bylo na této cele 24 osob, by bylo provádění dalšího dokazování v rozporu se zásadou hospodárnosti. Z hlediska určitosti tento výrok ob stojí, přičemž jmenovité nevymezení dnů, kdy mělo dojít k danému nezákonnému zásahu, nebrání žalobci v případném uplatnění nároku na náhradu škody, neboť ve sporech o náhradu škody podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), není rozhodnutí správního soudu deklarující nezákonnost úředního postupu správního orgánu podmínkou. Proto soud neprovedl důkazy navržené oběma stranami k prokázání obsazenosti cely č. 401 v konkrétních dnech rozhodného období, a to výsledky svědků V. J., M. H. a D. K., seznamem odsouzených na cele č. 401 ke dni 21. 2. 2024, tabulkou žalobce dokládající pohyb odsouzených na cele č. 401, přehledem obsazenosti této cely ze systému VIS, ani stolními kalendáři žalobce vedenými si jím v letech 2022, 2023 a 2024.

Ohřev vody k přípravě nápojů

81. Podstatou tvrzení žalobce o nezákonnosti zásahu spočívajícím v nemožnosti ohřívat si vodu na cele bylo tvrzení, že mu žalovaná znemožnila vařit si vřelou vodu v rychlovarné konvici, popř. si vřelou vodu obstarat v potřebném množství a teplotě jiným způsobem, a to tím, že na konci února 2020 odstranila z cel indukční vařiče a následně 15. 9. 2021 i varné konvice, přičemž místo toho začala být voda, avšak nikoli vřelá, vydávána odsouzeným 2x, resp. od konce roku 2021 3x denně v objemu 3 dcl v pevně stanovený čas roznosem z varných hrnců, což je v rozporu s § 15 odst. 1 ŘVTOS a čl. 6 odst. 12 Vnitřního řádu. Žalobce rovněž podrobně popsal (viz výše), jak tato skutečnost negativně zasáhla do jeho práv. Žalovaná nezpochybnila, že k odebrání vařičů a následně i varných konvic z cel, které žalobce v průběhu pobytu ve Věznici Mírov postupně obýval, v žalobcem tvrzeném období přistoupila, namítla však, že pro odsouzené zařazené na celách 10. oddílu zajistila výdej vřelé vody na přípravu nápojů a podmínky dodržování osobní hygieny v intervalu 3 x denně v souladu s § 15 odst. 1 ŘVTOS i v souladu s Vnitřním řádem.
82. Pro posouzení věci tak bylo klíčové zjištění obsahu a interpretace relevantní právní úpravy.

83. Podle § 15 odst. 1 ŘVTOS odsouzeným, kterým není umožněna vlastní příprava kávy nebo čaje a nevykonávají některý z kázeňských trestů uvedených v § 46 odst. 3 písm. f), g), h) zákona, se poskytuje nejméně dvakrát denně vřelá voda na přípravu nápojů.
84. Podle čl. 6 odst. 12 Vnitřního řádu je součástí vybavení cely varná konvice s výjimkou, kdy se odsouzenému na základě níže uvedených důvodů zajišťuje výdej vřelé vody na přípravu nápojů. Odsouzený používá varnou konvici v souladu se schváleným účelem výrobce, dbá na bezpečné, šetrné zacházení s majetkem věznice a úsporné používání z hlediska spotřeby elektrické energie. Při zjištění závady varné konvice zajistí vychovatel její kontrolu odborně způsobilou osobou. Pokud je touto osobou konstatováno, že věc byla poškozena nesprávným používáním nebo používání varné konvice, je z bezpečnostních důvodů nežádoucí, aplikuje se následně postup dle § 15 odst. 1 Vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ŘVTOS“). Odsouzenému se neumožňuje zakoupení varné konvice v prodejně věznice anebo užívání vlastní. Dále je v tabulce k uvedenému ustanovení uvedeno, že v celách pro 01 až 10 odsouzených má být 1 varná konvice a v celách pro 11 a více odsouzených 2 varné konvice.
85. Jazykovým výkladem citovaného § 15 odst. 1 ŘVTOS dospěl soud k závěru, že uvedené ustanovení obecně závazného právního předpisu nezakládá nárok odsouzeného mít na cele k dispozici jakékoli zařízení k ohřevu vody, tj. vaříč jakéhokoli typu ani varnou konvici, ani nárok na opatření si takového zařízení, přičemž k odlišnému závěru nevede ani jakákoli jiná forma výkladu právních norem. Uvedené ustanovení toliko stanoví povinnost poskytnout odsouzeným, kterým není umožněna vlastní příprava čaje nebo kávy, dvakrát denně vřelou vodu, a to bez jakýchkoli podrobností o způsobu tohoto poskytnutí a objemu, který má být poskytován. Pokud tedy žalovaná v rozhodném období roznášela odsouzeným dvakrát, a následně dokonce třikrát denně vodu z varných hrnců umístěných na chodbě oddílu, svou povinnost stanovenou v § 15 odst. 1 ŘVTOS splnila (samozřejmě, pokud by prokázala, že takto poskytovaná voda byla skutečně v době jejího roznosu vřelá). Naopak lze souhlasit s žalobcem, že s ohledem na typy kázeňských trestů upravené v tomto ustanovení zmíněném § 46 odst. 3 písm. f), g) a h) ZVTOS, jimiž jsou umístění do uzavřeného oddílu až na 28 dnů, celodenní umístění do uzavřeného oddílu až na 20 dnů a umístění do celodenní samovazby až na 20 dnů, by měl být podle uvedeného ustanovení zřejmě výdej vody z varných hrnců vyhrazen právě pro případy, kdy by bylo s ohledem na uložený typ kázeňského trestu umožnění dispozice s varnou konvicí velmi rizikové.
86. Vnitřní řád Věznice Mírov nicméně v citovaném čl. 6 odst. 12 stanoví (nad rámec úpravy v ŘVTOS), že součástí vybavení cely je varná konvice nebo ponorný vaříč, přičemž u varných konvic uvádí také jejich počet na celách v závislosti na počtu ubytovaných odsouzených. Mezi výjimky, kdy se namísto varných konvic na celách zajišťuje odsouzenému výdej vřelé vody, pak uvedené ustanovení Vnitřního řádu uvádí případy, kdy vychovatel po zjištění závady varné konvice zajistí její kontrolu odborně způsobilou osobou a tato kontrolou zjistí, že varná konvice byla poškozena nesprávným používáním, nebo kdy je používání varné konvice z bezpečnostních důvodů nežádoucí. V takovém případě pak Vnitřní řád odkazuje na postup podle § 15 odst. 1 ŘVTOS, tj. na nahrazení varné konvice na cele poskytováním vřelé vody dvakrát denně.
87. Krajský soud předně uvádí, že Vnitřní řád věznice není právním předpisem ve smyslu zákona nebo podzákoného předpisu, nýbrž se jedná o vnitřní normativní akt vydaný ředitelem věznice se souhlasem generálního ředitelství Vězeňské služby na základě zákonného zmocnění, obsaženého v § 14 ZVTOS. Vnitřní řád konkretizuje práva a povinnosti

odsouzených i zaměstnanců věznice v návaznosti na ZVTOS a ŘVTOS, přičemž podrobněji upravuje režim dne, vybavení cel, poskytování stravy, možnosti nákupů, návštěvy, poštu, telefonování, kázeň, nakládání s osobními věcmi atp. Jakožto norma nižší právní síly nemůže upravovat jakoukoli problematiku v rozporu se zákonem, či vyhláškou, může však bezesporu upravit určitou otázku podrobněji ve prospěch odsouzených (srov. např. formulaci v § 19 odst. 3 ZVTOS „*nestanoví-li vnitřní řád věznice počet vyšší, mohou...*“). Vnitřní řád je závazný pro všechny osoby ve věznici, tj. jak pro odsouzené, tak pro příslušníky Vězeňské služby a další zaměstnance věznice. Jeho závaznost vyplývá explicitně i z § 40 odst. 1 ZVTOS, podle něhož *během výkonu trestu je odsouzený povinen dodržovat vnitřní řád věznice*, přičemž porušení povinností stanovených vnitřním řádem na základě zákona, může být hodnoceno jako kázeňský přestupek podle § 46 odst. 1 ZVTOS. Vnitřní řád je tak právním předpisem s individuální závazností v rámci konkrétní věznice, který aplikuje ZVTOS a ŘVTOS do konkrétních „provozních“ podmínek.

88. Z uvedeného krajský soud dovozuje, že Vnitřním řádem stanovené povinné vybavení cel varnými konvicemi založilo povinnost žalované těmito konvicemi v předepsaném počtu cely vybavit a tomu odpovídající právo odsouzených varnou konvicí k ohřevu vody přímo na celách používat. Zprostit se této povinnosti pak žalovaná mohla toliko v případě, že by byla naplněna některá z výše uvedených výjimek, tj. v případě zjištění odborně způsobilé osoby, že byla varná konvice poškozena nesprávným používáním, nebo v případě zjištění, že by bylo používání varné konvice z bezpečnostních důvodů nežádoucí. Žalovaná však ani jednou z uvedených variant neargumentovala, nýbrž pouze poukazovala na § 15 odst. 1 ŘVTOS.
89. Ze sdělení ze dne 15. 6. 2022, č. j. VS-112117-4/ČJ-2022-800040-INFZ soud zjistil, že na žádost žalobce o poskytnutí informace o tom, kolik varných konvic po jejich odebrání z důvodu jejich „nevyhovujícího stavu“ ve Věznici Mírov v září 2021 bylo tedy reklamováno a s jakým výsledkem, odpovědělo Generální ředitelství Vězeňské služby ČR, že v období září 2021 nebyla ve Věznici Mírov reklamována u dodavatele žádná varná konvice, a dále uvedlo, že v uvedeném období bylo ve Věznici Mírov vyřazeno 6 ks rychlovarných konvic z důvodu ztráty jejich technických vlastností, poškození a nemožnosti opravy, a to na základě revize provedené v rozsahu dle ČSN 33 1600 ED.2. Dále pak soud ze sdělení ze dne 3. 2. 2022, č. j. VS-225675-4/ČJ-2021-8036PR zjistil, že žalovaná žalobci k jeho dotazu sdělila, že z oddílu OSTSZ, kde byl žalobce umístěn v době podání žádosti (20. 12. 2021), byly na základě Nařízení vedoucího oddělení výkonu trestu ze dne 20. 9. 2021, č. j. VS-288-73/ČJ-2021-803632 varné konvice odstraněny z důvodu jejich nevyhovujícího technického stavu po kontrole revizním technikem a z důvodu nedostatku konvic náhradních byla vřelá voda odsouzeným roznášena v množství 3 dcl dvakrát denně v souladu s § 15 odst. 1 ŘTVOS.
90. Tvrzení žalobce, že k odebrání varných konvic pro žalovanou tvrzené technické závady došlo ve zlém úmyslu žalované tak, že varné konvice byly odebrány na revizní zkoušku, načež žalobce viděl ve výsledkové místnosti na 5. oddíle hromadu varných konvic, které měly vlhké dno z vnější strany, a tudíž se nediví, že takové varné konvice revizí neprošly, je sice zcela nepodloženou spekulací. Podle krajského soudu však ani jedno z uvedených sdělení neobsahuje zdůvodnění odebrání varných konvic, jež by odpovídalo citovanému čl. 6 odst. 12 Vnitřního řádu, neboť z nich nevyplývá, že by byly varné konvice vyřazeny z důvodu jejich poškození nesprávným používáním, nebo v případě zjištění, že by bylo používání varné konvice z bezpečnostních důvodů nežádoucí. Nadto rovněž krajský soud souhlasí s žalobcem v tom, že z čl. 6 odst. 12 Vnitřního řádu nelze dovodit, že by zjištění poruchy

varné konvice mělo vést k jejímu trvalému odstranění z příslušné cely, nýbrž je třeba dospět k závěru, že nahrazení varné konvice na cele výdejem vody z varných hrnců umístěných na chodbách má být řešením dočasným, přičemž Vnitřním řádem řešením preferovaným je právě umožnění odsouzeným si na celách kdykoli horký nápoj připravit.

91. Krajský soud proto uzavírá, že žalovaná se trvalým zabavením varných konvic z cel, které žalobce průběžně obýval, dopustila nezákonného zásahu, neboť tak jednala v rozporu s čl. 6 odst. 12 Vnitřního řádu.
92. Nedůvodnou naopak shledal ve vztahu k tomuto zásahu krajský soud námitku žalobce, že mu žalovaná znemožnila pořídit si konvici na vlastní náklady v rozporu s Vnitřním řádem, neboť výše citovaný čl. 6 odst. 12 Vnitřního řádu zakazoval odsouzeným zakoupení varné konvice v prodejně věznice anebo užívání konvice vlastní.
93. Zabývat se však tím, zda byla voda roznášena z varných hrnců v době roznosu skutečně vřelá, zda žalobce žádal o poskytování vody mimo stanovený harmonogram a s jakým výsledkem, však již bylo zcela nadbytečné, neboť tato zjištění by na závěru o nezákonnosti zásahu ničeho nezměnila. Soud proto zamítl provedení všech důkazů, jimiž žalobkyně navrhovala tato svá tvrzení prokázat.

Hygienické potřeby

94. Žalobce dále vinil žalovanou z toho, že jej nedostatečně zásobovala hygienickými potřebami, neboť mu v rozporu s § 24 odst. 1 ZVTOS poskytovala pouze 2 ks rolí toaletního papíru na 2 měsíce. Žalovaná toto obvinění odmítla a uvedla, že postupovala v souladu s § 16 Nařízení generálního ředitele Vězeňské služby ČR č. 6/2012.
95. Podle § 24 odst. 1 ZVTOS má odsouzený právo *jedenkrát za šest měsíců přijmout balíček s potravinami a věcmi osobní potřeby do hmotnosti 5 kg.*
96. Podle § 21 odst. 1 ŘVTOS platí, že *věznice je povinna vytvořit náležité podmínky pro dodržování osobní hygieny odsouzených tak, aby bylo zajištěno denní umývání, pravidelné holení a vykonávání běžných hygienických úkonů.* Podle odst. 4 téhož ustanovení *odsouzenému, který nemá základní hygienické prostředky ani peněžní prostředky na jejich zakoupení, poskytne správa věznice základní hygienické potřeby v nutném množství a sortimentu.*
97. Podle § 16 odst. 1 nařízení generálního ředitele Vězeňské služby ČR č. 6/2012 *základní hygienické prostředky poskytuje věznice vězněným osobám pouze v případech stanovených právním předpisem, přičemž podle odst. 2 téhož ustanovení se poskytovanými základními hygienickými prostředky rozumí mýdlo pro osobní hygienu, zubní pasta, kartáček na zuby, hřeben na vlasy, holicí strojek se skrytými břity, holicí štětka, mýdlo na holení, toaletní papír a hygienické vložky pro ženy.* Dále podle odst. 3 téhož ustanovení platí, že *vězněným osobám poskytuje věznice hygienické prostředky v základní náležitosti, a to mýdlo pro osobní hygienu a toaletní papír podle skutečné potřeby minimálně jedenkrát měsíčně. Ostatní základní hygienické prostředky, vyjmenované v odstavci 2, poskytne věznice vězněné osobě na základě podané odůvodněné písemné žádosti, schválené pověřeným zaměstnancem. Žádost je nutné posuzovat i z pohledu využití všech jiných možností poskytovaných vězněné osobě k zajištění základních hygienických potřeb.*
98. Z citovaných ustanovení podle krajského soudu zřetelně vyplývá, že ZVTOS ani ŘVTOS nestanoví žádné konkrétní hygienické potřeby, které by byla věznice povinna odsouzenému bez dalšího pravidelně a bezplatně zajišťovat. Tuto povinnost stanoví toliko citovaný vnitřní

předpis, a to bez dalšího ve vztahu k toaletnímu papíru a toaletnímu mýdlu minimálně jednou měsíčně, které však žalobci dle shodných tvrzení účastníků poskytovány byly.

99. Nárok na hygienické potřeby v podobě mýdla na praní, kartáčku, zubní pasty a toaletního mýdla v potřebném množství opřel žalobce zejména o rozsudek ESLP ve věci M. vs. L. ze dne 28. 2. 2012, kde ESLP po zjištění, že pan M. dostával pouze mýdlo na praní, nikoliv už toaletní mýdlo, kartáček, zubní pastu a toaletní papír, konstatoval, že „nedostatek prostředků osobní hygieny ve vazbě po dobu téměř pěti měsíců je neslučitelný s respektem k lidské důstojnosti“ a současně vyzval, aby byla členskými státy dodržována EVP. Dále žalobce zdůraznil, že také v bodě 42 rozsudku S. proti I. ze dne 16. 7. 2009, číslo stížnosti 22635/0309 položil ESLP důraz na dodržování hygienických požadavků a odkázal na EVP. Krajský soud zjistil, že ESLP sice skutečně uvedené závěry ve zmíněných rozsudcích formuloval, avšak současně zdůrazňuje, že podle jeho zjištění ani EVP žádný výčet povinně poskytovaných hygienických prostředků neobsahuje. Nelze tudíž dovodit, že by žalovaná postupovala v rozporu se zákonem, či jinou obecně závaznou právní úpravou, pokud se omezila při poskytování hygienických potřeb žalobci toliko na toaletní papír a mýdlo.
100. Podle citovaného vnitřního předpisu mohla žalovaná poskytnout žalobci jiné hygienické prostředky (např. zubní pastu a kartáček na zuby), jakož např. i toaletní papír ve větším rozsahu na základě žalobcem podané odůvodněné písemné žádosti, schválené pověřeným zaměstnancem. Nutnost podání takové žádosti přitom nepovažuje krajský soud za nepřiměřenou administrativní překážku, již by nebylo možné po žalobci požadovat překonat. Naopak krajský soud rozumí nutnosti zabránit plýtvání těmito potřebami a potřebě finančních úspor, v jejichž zájmu byla tato povinnost do předmětného vnitřního předpisu bezpochyby včleněna. V řízení pak bylo sice podnětem žalobce k výkonu dozoru ze dne 17. 12. 2021 prokázáno, že si žalobce na nedostatek hygienických potřeb stěžoval, avšak žalobce netvrdil, natož aby prokázal, že uplatnil žádost dle uvedeného vnitřního předpisu. S ohledem na uvedené tudíž nepřisvědčil žalobci v tom, že by mu žalovaná neposkytla hygienické potřeby v zákonném a potřebném rozsahu

Masti

101. Žalobce dále tvrdil, že mu žalovaná během jeho pobytu ve Věznici Mírov nezabezpečovala mast na promazávání obličeje podle vlastního výběru a mast Indulona 64 na ruce, obojí v dostatečném množství. Žalovaná se však bránila tvrzením, že jí není zákonem ani vnitřním předpisem taková povinnost stanovena, přičemž obě masti byly žalobci toliko lékaři doporučeny.
102. Obranu žalované shledal soud zcela důvodnou. Z lékařských zpráv MUDr. I. P. ze dne 1. 2. 2019 a MUDr. J. D. ze dne 30. 3. 2022 soud zjistil, že masti k promazávání obličeje i rukou byly žalobci toliko doporučeny, nikoli předepsány. Je tedy zcela zřejmé, že se žalovaná nemohla dopustit zásahu jejich nezajištěním pro žalobce. Žalobce ostatně ani žádný právní předpis, který by takovou povinnost žalované ukládal, neoznačil.

Koupání

103. Podle § 21 odst. 2 ŘVTOŠ *koupání se odsouzeným umožní nejméně dvakrát týdně. Pokud to vyžaduje pracovní zařazení odsouzených nebo jiné okolnosti, umožní se koupání častěji. Za koupání se v podmínkách výkonu trestu považuje sprchování teplou vodou. Pokud z provozních nebo energetických důvodů nelze koupání přechodně zabezpečit, musí být vždy zajištěna možnost řádného umytí v teplé vodě.*

104. Žalobce v žalobě sice uznal, že mu bylo koupání umožněno ve stanovené frekvenci, za nezákonný zásah však označil skutečnost, že žalovaná v rozhodném období omezila dobu sprchování na pouhé 4 minuty a 30 s.
105. Ze sdělení ze dne 1. 8. 2022, č. j. VS-140242-4/ČJ-2022-800040-INFZ soud zjistil, že Generální ředitelství Vězeňské služby ČR žalobci k jeho žádosti o informace sdělilo, že na počátku roku 2022 byla nastavena délka sprchování ve Věznici Mírov na 5 minut, zatímco od 2. 5. 2022 bylo časovací zařízení nastaveno na 4 minuty a 30 s.
106. Krajský soud však neshledal ani v této části žalobu důvodnou. Z citovaného ustanovení ŘVTOS je totiž zřejmé, že doba koupání není právním předpisem explicitně stanovena. Rovněž EVP, na něž žalobce v této souvislosti také odkázal, dle zjištění soudu stanovují jako minimální požadavek možnost osprchovat se dvakrát týdně, aniž by stanovila minimální nutnou dobu, po kterou musí být žalobci sprchování umožněno. Žalobou uplatněný požadavek žalobce na umožnění koupání dvakrát týdně po dobu 10 minut tudíž nemá oporu v žádném právním předpisu a ostatně nebyl žalobcem ani nijak blíže zdůvodněn. Krajský soud dodává, že doba možného koupání (sprchování) odsouzených musí být pochopitelně přiměřená, žalovanou poskytované 4 a půl minuty však považuje krajský soud za dobu zcela dostačující k provedení očisty, a to včetně např. umytí vlasů, které má žalobce podle znalosti soudu dlouhodobě krátké. Odtok studené vody z potrubí na počátku sprchování předtím, než začne téct voda teplá, považuje soud za zcela přirozený jev, s nímž se musí smířit a potýkat i osoby, které nejsou ve výkonu trestu odnětí svobody.
107. S ohledem na doložené a k důkazu provedené potvrzení o povolení úlevy žalobci v podobě denního koupání s platností do 15. 4. 2024 a následně do 31. 10. 2024 je sice podle krajského soudu zřejmé, že minimálně po období, na něž se tato úleva vztahovala, musely byly žalobcovy potřeby koupání zcela satureovány. Na druhou stranu však soud uvádí, že s ohledem na formulaci žalobního petitu byla tato skutečnost pro posouzení důvodnosti žaloby irelevantní, neboť žalobce spatřoval nezákonnost zásahu právě v délce sprchování a nikoli v její četnosti.
108. Pro úplnost pak soud ještě uvádí, že jako nadbytečný zamítl návrh žalobce na provedení výslechu účastníků a svědků V. J. a N. Ch., neboť doba povoleného sprchování nebyla mezi účastníky sporná.

Diskriminace neumožněním přijímat balíků s hygienou od ROČJ

109. Poslední nezákonný zásah vymezil žalobce tak, že jej žalovaná diskriminovala neumožňováním přijímat hygienické balíčky od ROČJ, zatímco jiní odsouzení mohli přijímat hygienické balíčky od jiných spolků. Ani tohoto nezákonného zásahu se však žalovaná podle závěru krajského soudu nedopustila.
110. Žalobce uvedl, že mu dne 14. 1. 2022 nebyl vydán balíček s hygienickými potřebami „H“ zaslaný ROČJ, zatímco odsouzenému T. T. byl v dubnu 2022 vydán balíček „H“ od Armády spásy, jenž obsahoval sprchový gel, mýdlo, šampon, zubní kartáček, pastu, obálku se známkou a několik čistých papírů. Žalobci přitom žalovaná dne 16. 1. 2022 vydala Potvrzení o právu na přijetí balíčku, podle něž bylo možné, aby žalobce přijal také „H“ balíček, a přitom mu nepovolila přijetí balíčku s tímto označením od ROČJ s odkazem na skutečnost, že formulář, který žalovaná vydává je univerzální jak pro obviněné, tak

odsouzené, přičemž odsouzený nesmí „H“ balíček přijímat. Nově pak byl formulář změněn tak, že „H“ balíček již neobsahuje.

111. Krajský soud však souhlasí s žalovanou, že diskriminaci žalobce způsobem popsaným v žalobě nedošlo. Žalovaná zcela přesvědčivě vysvětlila, že odsouzenému T. v dubnu r. 2022 žádný balíček "H", obsahující sprchový gel, mýdlo, šampon, zubní kartáček, pastu, obálku se známkou a několik čistých papírů, nevydala, a dále doplnila, že v dubnu 2022 realizovala výdej balíčků odsouzeným v režimu nařízení generálního ředitele Vězeňské služby ČR č. 39/2012, o postupu při povolování, příjmu, evidenci, kontrole a výdeji balíčku obviněným, odsouzeným a chovancům, přičemž jak žalobce, tak T. T. byli odsouzenými, jimž uvedený vnitřní předpis nepřiznává balíček "H", kterým se rozumí hygienické potřeby, neboť jej umožňuje vydat toliko obviněným ve vazbě. Konečně pak vysvětlila i to, že tiskopisy pro žádosti o balíček jsou společné pro vazbu i výkony trestu, přičemž krajský soud s žalovanou souhlasí v tom, že pouhá shoda formuláře neopravňovala žalobce bez dalšího dovozovat, že předmětný typ balíčku mohl jakožto odsouzený ve výkonu trestu obdržet.
112. S ohledem na skutečnost, že i veřejný ochránce práv ve sdělení ze dne 24. 8. 2022, č. j. KVOP-45571/2022, žalobci taktéž celou záležitost s označováním balíčků obsahujících hygienu podrobně vysvětlil a dospěl k závěru, že žalobci nebyl balík od ROČJ obsahující hygienické potřeby nevydán oprávněně, shledal krajský soud argumentaci žalobce nedůvodnou.

D) Závěr a náklady řízení

113. S ohledem na shora uvedené soud uzavírá, že v souladu s výše uvedeným rozsáhlým odůvodněním vyhověl žalobě podle § 87 odst. 2 s. ř. s. pouze částečně ohledně zásahu v podobě umístění žalobce v cele č. 401 v období vymezeném ve výroku I. rozsudku ve dnech, kdy byla tato cela plně obsazena 24 odsouzenými, a dále výrokem III. ve vztahu k zásahu týkajícímu se neumožnění ohřevu vody na cele, a ve zbytku žalobu výroky II., IV. až VIII. žalobu podle § 87 odst. 3 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
114. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že v řízení převážně procesně úspěšná žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť jí žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Olomouc 19. června 2025

JUDr. Michal Jantoš v. r.
předseda senátu

